
Jaarstukken GGD Zuid-Limburg 2024

Heerlen, maart 2025

Inhoudsopgave

1.	Bestuur en vaststelling.....	4
1.1	Rechtspersoonlijkheid en verantwoordelijkheid	4
1.2	Vaststelling jaarstukken 2024.....	4
1.2.1	Vaststelling.....	4
2.	Jaarverslag 2024: GGD werkt aan gezond en actief leven.....	5
2.1	Concern	5
2.1.1	De organisatie	5
2.1.2	Organisatieontwikkeling.....	6
2.1.3	Het dienstverleningspakket	6
2.1.4	Ondersteunende diensten	7
2.1.5	Trendbreuk	8
2.2	Programma GGD	9
2.3	Programma Jeugdgezondheidszorg	20
2.4	Programma Veilig Thuis	25
2.5	Programmaverantwoording	28
3.	Financiële paragrafen	29
3.1	Algemeen.....	29
3.2	Weerstandvermogen en risicobeheersing	29
3.3	Onderhoud kapitaalgoederen	35
3.4	Financiering	36
3.5	Bedrijfsvoering	38
3.5.1	Investeringsbeleid	38
3.5.2	Organisatiestructuur	39
3.5.3	Administratieve organisatie.....	39
3.5.4	Informatisering en automatisering	39
3.5.5	Kansen en bedreigingen.....	40
3.5.6	Personeelsbeleid	40
3.5.7	Rechtmatigheid	41
3.6	Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo).....	42
3.7	Verbonden partijen	43
4	Jaarrekening 2024.....	44
4.1	Balans per 31 december 2024.....	44
4.2	Rekening van baten en lasten 2024	45
4.3	Rekening van baten en lasten 2024 per programmaliijn	46
4.4	Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen	48
4.5	Financiële toelichting.....	51
4.5.1	Toelichting balans	53
4.5.2	Toelichting rekening van baten en lasten	65
4.6	Voorstel tot resultaatbestemming	70
4.7	Rechtmatigheid	71
4.7.1	Begrotingsrechtmatigheid per programmaliijn.....	71
4.7.2	Rechtmatigheidsverantwoording	72
4.8	Controleverklaring jaarrekening 2024	74

Bijlage 1 SISA.....	75
Bijlage 2 Berekening weerstandsvermogen	77
Bijlage 3 Taakvelden.....	78
Bijlage 4 Overzicht incidentele baten en lasten.....	79

1. Bestuur en vaststelling

1.1 Rechtspersoonlijkheid en verantwoordelijkheid

De GGD Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het Dagelijks Bestuur van de GGD Zuid-Limburg is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening. Het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid-Limburg is verantwoordelijk voor het vaststellen van de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is per 1 januari 2025 als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
Burgemeester mevr. M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Voorzitter
Wethouder dhr. I. Tillie.	Sittard-Geleen	Vicevoorzitter
Wethouder mevr. A.E.H.T. Vrusch	Heerlen	Lid
Wethouder dhr. R. van Drunen	Kerkrade	Lid
Wethouder dhr. A.J.M. Schiffelers	Landgraaf	Lid
Wethouder dhr. A.J.R.M. Garnier	Maastricht	Lid
Burgemeester mevr. M.T.H. Leurs	Stein	Lid

Het Algemeen Bestuur is per 1 januari 2025 als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente
Burgemeester mevr. M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen (voorzitter)
Wethouder dhr. M.J.A.M. Meurkens	Beek
Wethouder dhr. L.C.J. de Koster	Beekdaelen
Wethouder dhr. J.L.W. van Dijk	Brunssum
Wethouder dhr. C.A.C.N. Piatek	Eijsden-Margraten
Wethouder dhr. F.J.E. Derksen	Gulpen-Wittern
Wethouder mevr. A.E.H.T. Vrusch	Heerlen
Wethouder dhr. R. van Drunen	Kerkrade
Wethouder dhr. A.J.M. Schiffelers	Landgraaf
Wethouder dhr. A.J.R.M. Garnier	Maastricht
Wethouder mevr. I.E.G. Smeets	Meerssen
Wethouder mevr. A.A.H. Ernes	Simpelveld
Wethouder dhr. I. Tillie	Sittard-Geleen
Wethouder dhr. J.A.G. Ummels	Stein
Wethouder mevr. E. Jaegers	Vaals
Wethouder dhr. J.I.M. Kleijnen	Valkenburg aan de Geul
Wethouder dhr. H.A.J. Coenen	Voerendaal

1.2 Vaststelling jaarstukken 2024

1.2.1 Vaststelling

De jaarstukken GGD ZL 2024 worden door het Algemeen Bestuur vastgesteld in de vergadering van 16 april 2025.

<i>Voorzitter,</i> <i>Mevr. M.A.H. Clermonts-Aretz</i>	<i>Ambtelijk secretaris,</i> <i>Dhr. F.C.W. Klaassen</i>
---	---

2. Jaarverslag 2024: GGD werkt aan gezond en actief leven

Voor meer toelichtingen, achtergronden interviews etc. verwijzen we naar het (digitale) jaaroverzicht van de GGD.

2.1 Concern

2.1.1 De organisatie

De GGDZL kent in 2024 drie programma's: GGD, Jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis. De taken van de GGDZL staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

2.1.2 Organisatieontwikkeling

De wereld om ons heen verandert in hoog tempo, en dat vraagt om een organisatie die niet alleen wendbaar is, maar ook sterker met elkaar verbonden. Onze ambitie is om afdeling overstijgend samen te werken en zo een cultuur van echte verbinding te creëren: één GGD. Alleen door onze krachten te bundelen kunnen we inspelen op de uitdagingen van vandaag en morgen.

De schets van de nieuwe organisatiestructuur uit 2023 op strategische hoofdlijnen is in 2024 nader geconcretiseerd. Afgelopen jaar zijn er diverse werkgroepen medewerkers aan de slag gegaan om een vertaling te maken naar een operationeel ontwerp. In deze fase zijn vele gesprekken gevoerd over hoe we het werk het beste kunnen organiseren. Dat heeft geresulteerd in een operationeel organisatieontwerp, waarbij de kern van de verandering is dat samenwerken over de verschillende afdelingen heen beter georganiseerd kan worden.

We zetten ons in voor vitale en gezonde burgers, met een duidelijke focus op preventie boven genezing. Dit vraagt om innovatie, daadkracht en een scherp oog voor kwetsbare groepen in onze samenleving. Tegelijkertijd moeten we verantwoord omgaan met publiek geld, voldoen aan complexe wet- en regelgeving, en voorbereid zijn op nieuwe crises. Dit is niet alleen een noodzaak, maar ook een kans om gezamenlijk verschil te maken.

Middels de doorontwikkeling van programmatisch- en projectmatig werken worden vraagstukken integraal opgepakt. Daarmee wordt de organisatie flexibeler en kan beter gebruik worden gemaakt van de talenten van medewerkers. Door het vaststellen van een passende span of control, wordt aandacht voor medewerkers geborgd. De volgende fase is de implementatiefase die in 2025 van start gaat.

2.1.3 Het dienstverleningspakket

De GGD Zuid-Limburg is de gezondheidsdienst van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg. Onderstaande diensten voert de GGDZL voor deze gemeenten uit. Het dienstverleningspakket sluit aan op de ambities uit de regionale nota gezondheidsbeleid 2020-2023: 'Zuid springt eruit', wat met een jaar verlengd is en ook in 2024 van kracht was.

2.1.4 Ondersteunende diensten

Een solide bedrijfsvoering en passende ondersteuning is een belangrijke randvoorwaarde om het werk te kunnen doen. Deze taken zijn vaak onzichtbaar, maar wel van essentieel belang. Bijvoorbeeld op het gebied van informatiebeveiliging en privacy blijft de samenleving in verandering. Het navolgen van de huidige wet- en regelgeving op dit gebied is een belangrijk thema om als GGDZL onze taak te blijven uitvoeren. Er is en blijft aandacht voor het optimaliseren van 'data-gedreven' werken, waarbij het verkrijgen van data en benutten van innovatieve mogelijkheden speerpunten waren in 2024.

Personeel

Onze mensen zijn ons grootste goed. Volgens de visie van Personeel en Talentontwikkeling (PTO) van de GGDZL, wordt geïnvesteerd in de vitaliteit, professionaliteit en wendbaarheid van de medewerkers. Hierdoor staat de GGDZL sterk in de maatschappelijke opdracht in een omgeving die continu verandert. Er wordt nu en in de toekomst geïnvesteerd in het behouden van medewerkers en het binden van nieuwe collega's.

Toekomstbestendigheid vraagt om vooruit denken. Daarom is het belangrijk dat de GGDZL een goede positie behoudt op de arbeidsmarkt. Het ontwikkelen en neerzetten van een sterk werkgeversmerk is één van de onderwerpen, waarin 2024 is geïnvesteerd. Zo zijn en blijven we als organisatie een aantrekkelijke werkgever.

De GGDZL streeft naar een veilige werkomgeving met gelijke kansen voor iedereen. Aandacht voor diversiteit en inclusie stelt ons in staat om onze opdracht nóg beter uit te voeren: het vergroten van de gezondheid van alle burgers in Zuid-Limburg. Na het ondertekenen van het Charter Diversiteit, zijn we aan de slag gegaan met de doelstellingen waaraan de organisatie zich heeft gecommitteerd.

In 2024 is een vragenlijst uitgezet over diversiteit en inclusie op de werkvloer. De resultaten worden in 2025 verwerkt en passende acties zullen vervolgens worden geformuleerd. Om de talenten van alle medewerkers optimaal in te zetten, wordt het vermogen om te blijven leren en ontwikkelen gestimuleerd. Zo groeien niet alleen onze medewerkers als individu, maar ook onze organisatie als geheel. In 2024 is de door ons ontwikkelde methodiek van Strategische Talentontwikkeling (STO) voor het eerst ingezet als hulpmiddel om beter inzicht in de kwaliteit van het personeelsbestand te krijgen. Het bevorderen van de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers is ook in 2024 voortgezet met de continuering van ons interne programma, GGD In Balans, waaraan veel medewerkers regelmatig deelnemen.

Klachten

In 2024 is het opvang -en documentatiesysteem voor klachtafhandeling gewijzigd. Dit met het doel om (nog) meer dienstverlenend, efficiënt, centraal en veilig in de klachtafhandeling te kunnen werken. De overgang is goed verlopen en voornoemde doelstellingen zijn gehaald. De interne klachtafhandeling verloopt naar behoren. De ervaring in het afgelopen jaar is dat de binnengekomen klachten nauwelijks hebben geleid tot een vervolklacht (bij de klachtencommissie). Voor een specificatie van de klachten verwijzen we naar het jaaroverzicht.

Solide GGD Zuid-Limburg i.r.t. de versterking van de interne organisatie

In lijn met het vastgestelde meerjarenbeleidsplan 2024-2027 heeft de GGDZL in 2024 de eerste stappen gezet om te komen van een crisisorganisatie naar een robuuste GGDZL.

Technologie

De GGDZL moet inspelen op het veranderende technologische landschap en op de kansen en bedreigingen hierin. De eerste belangrijke stappen zijn gezet om aan de eisen in het kader van de NIS 2. (Network and Information Security Directive) te voldoen. De eerste scholing heeft plaatsgevonden en een implementatieplan is opgesteld.

Duurzaamheid

Duurzaamheid wordt in dit kader in de breedte bedoeld. Duurzaamheid vertaalt zich in ons inkoop- en aanbestedingsbeleid (duurzaamheid van ons gebouw, elektrische auto's e.d.) in duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers en in sociale duurzaamheid (waaronder inclusie en diversiteit). In 2024 is het duurzaamheidsprogramma "in balans" voor medewerkers voortgezet. Daarnaast is aan de wettelijke verplichtingen in het kader van duurzaamheid zoals co2 registratie voldaan en zal duurzaamheid de komende jaren een nadrukkelijk onderdeel uitmaken van de verdere doorontwikkeling van de organisatie.

Doeltreffend en doelmatig

De inrichting van de organisatie moet dusdanig zijn dat de GGDZL effectief en efficiënt handelt, ofwel: doeltreffend en doelmatig in haar handelen en in de besteding van financiële middelen. Verbinding met de omgeving, samenwerking met de wetenschap en benchmarken van maatschappelijke effecten zijn, ook in dit kader, belangrijke onderwerpen. Dit maakt onderdeel uit van het traject 'organisatieontwikkeling'.

De opgave aan de JGZ om te komen tot een structurele bezuiniging van € 500.000 is nagenoeg gerealiseerd. Daarnaast wordt in het kader van de veranderende opgave van de GGDZL continue gekeken waar het principe van "nieuw voor oud" van toepassing is.

2.1.5. Trendbreuk

Vanaf 2018 worden in Zuid-Limburg de krachten gebundeld in de Trendbreuk aanpak. Doel hiervan is om in 2030 een kwart van de achterstanden ten opzichte van de rest van Nederland ingelopen te hebben. Het programmamanagement van Trendbreuk is ondergebracht bij de GGD Zuid-Limburg. Samen met de 16 gemeenten, Provincie, Rijk, maatschappelijke partners en professionals maken we langjarig werk van de trendbreuk-aanpak.

De ambitie en de uitvoering van Trendbreuk ligt dus bij vele partijen in de regio. Als GGDZL doen we ook mee in de uitvoering. Dan hebben we de rol van uitvoerder, adviseur of projectleider in onze programma's. Dit komt dan ook specifiek terug in de volgende hoofdstukken.

In 2024 is de uitvoering van het vierde werkplan Trendbreuk 2024-2026 gestart, met opnieuw de focus op het voorkomen en verkleinen van gezondheidsachterstanden bij de allerjongsten. In de fase Kansrijke Start werden in 2024 lopende projecten en interventies verder versterkt en geborgd, maar startten we ook met een aantal nieuwe thema's zoals Centering Zwangerschap, schoolrijpheid, zindelijkheid en taal. Veel aandacht was er ook voor de doorgaande lijn "Gezond leren leven" door middel van de presentatie van drie basiselementen die in elke kinderopvang- en onderwijslocatie aanwezig zouden moeten zijn (gezonde voeding, bewegen en mentaal welbevinden). Herhaling, herkenning, gemeenschappelijke taal en een gelijk aanbod helpen in het bevorderen van een gezonde leefstijl en het vergroten van de kansengelijkheid in alle fasen van Trendbreuk.

Er is vooruitgang geboekt in de Gezonde Kinderopvang met de doorontwikkeling van het lerend netwerk, de eerste uitgave van het magazine "SpringMee!" en het onderzoek naar gezonde Kinderopvang. Samen met docenten en studenten van voortgezet onderwijs en mbo-scholen hebben we ons gericht op de gezondheid en welbevinden van studenten en hun toekomstperspectief. En tenslotte hebben we de eerste gesprekken gestart met werkgeversorganisaties om ook vanuit die invalshoek de Trendbreukaanpak te laten landen. Dit gebeurt met externe partners, maar ook in samenwerking met de verschillende afdelingen van de GGDZL.

In 2024 werd uiteraard ook een stevige verbinding gelegd met de ontwikkelingen rondom GALA en IZA. Het feit dat met Trendbreuk al een start was gemaakt met de regionale preventie infrastructuur voor Zuid-Limburg leidde ertoe dat de samenwerking met landelijke, regionale en lokale partners een stevige basis vormde om verder op door te bouwen. Zo is Gezonde Generatie één van de 8 thema's in het Regioplan Zuid-Limburg en vormt de trendbreuk-aanpak een basis in de GALA uitvoeringsplannen van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. In een [werkbezoek van VWS](#) begin 2024 aan Zuid-Limburg werd deze aanpak als goed voorbeeld belicht.

2.2 Programma GGD

De GGD Zuid-Limburg beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de inwoners van Zuid-Limburg. Dat doet zij namens de gemeenten in Zuid-Limburg voor alle inwoners, bovenal voor mensen die extra hulp nodig hebben om gezond(er) te leven. Dus mensen die in een kwetsbare situatie leven, meer risico's lopen op ongezondheid of niet in staat zijn voor zichzelf te zorgen. Hoewel de volksgezondheid in Zuid-Limburg nog veel kan verbeteren, zijn er ook veel positieve dingen te melden.

We staan klaar bij vragen over gezondheid, gezond opgroeien en seksualiteit. Maar ook voor vaccinaties ter bescherming van ziektes als kinkhoest, bof of baarmoederhalskanker. De GGDZL verricht onderzoek naar (bijvoorbeeld infectiezieken en seksueel overdraagbare aandoeningen) en monitort zij de gezondheid van burgers. De burger kan bij de GGDZL terecht voor het onderwerp gezonde leefomgeving, bijvoorbeeld als men wordt geconfronteerd met de woningvervuiling of zaken in de woonomgeving die mogelijk van invloed zijn op de gezondheid. Vaak veel minder zichtbaar is de ondersteuning die we bieden van personen met onbegrepen gedrag en forensische geneeskunde.

Ons streven is om problemen bij de bron (aan de voorkant) aan te pakken en bij te dragen aan verbeteringen. Denk daarbij aan Trendbreuk, GALA en IZA. Een manier van werken waarin steeds wordt gezocht naar nieuwe manieren om kwetsbare burgers te bereiken en te beschermen tegen ongezonde omgevingsfactoren. Partijen zijn doordrongen van de negatieve spiraal en urgentie van de problematiek, hebben de handen ineen geslagen en buigen deze om.

In de onderstaande paragrafen zetten we onze concrete inspanningen en activiteiten van 2024 nader uiteen.

Infectieziektebestrijding

In 2024 is veel aandacht besteed aan uitbraakmanagement. Er heeft een scabiës-uitbraak (schurft) plaatsgevonden en er zijn extra vaccinaties gezet voor mazelen en kinkhoest, ook specifiek voor JGZ-medewerkers die contact hebben met kwetsbare zuigelingen.

In 2024 is gewerkt aan het versterken, uitbreiden, inrichten en het borgen van de taak crisisbeheersing. Dit biedt een kans om processen te versterken en te verankeren, aangezien er regelmatig sprake is van een uitbraak of een andere crisis waarbij er een beroep gedaan wordt op de GGDZL.

In het kader van uitbraakmanagement en epidemiologie zijn dashboards ontwikkeld die actuele gegevens over infectieziekten inzichtelijk maken. Om zodoende snel en effectief informatie te delen met zorgprofessionals en de regio. Zo kunnen we adequater reageren op infectieziektedreigingen.

Najaarscampagne covid 19

Ook in 2024 heeft de GGDZL een grote groep burgers uit de regio gevaccineerd tegen Covid-19. In minder dan 3 maanden, in de maanden oktober, november en december, zijn bijna 92.000 vaccinaties gezet. De campagne is goed en soepel verlopen, met een verbeterd proces waardoor de administratie en het zetten van de vaccinaties vlotter is verlopen. Ook is deze campagne efficiënter uitgevoerd in vergelijking met andere GGD-en in het land. Een groot succes dus.

Pandemische Paraatheid

In opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is de beleidsagenda 'Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid' (VIPP) opgesteld. In 2024 is de GGDZL hiermee aan de slag gegaan door onder meer: uitbreiding van het team; stroomlijning van processen en versterking van kennis en expertise. Dit helpt de GGDZL om sneller en effectiever te kunnen reageren op infectieziekte-uitbraken en toekomstige pandemieën. Daarnaast zijn in 2024 stappen gezet in de verdere ontwikkeling van de Landelijke Functie Infectieziektebestrijding (LFI). Dit landelijke netwerk is essentieel voor een betere samenwerking en coördinatie tussen betrokken partijen, zodat infectieziekten op nationaal niveau beter kunnen worden aangepakt.

Het belang van vaccineren

Dit jaar is het belang van vaccineren onder de aandacht gebracht, mede vanwege de zorgwekkende daling van de vaccinatiegraad in de regio met extra aandacht voor ziekten zoals mazelen, kinkhoest en COVID-19. Door middel van gerichte voorlichtingen, projecten en vaccinatiecampagnes is gewerkt om de risico's van deze infectieziekten te verkleinen en de bescherming binnen onze regio te versterken. Dit is gebeurd in nauwe afstemming met Jeugdgezondheidszorg.

Tuberculosebestrijding

In 2024 hebben we onze bestaande inspanningen voortgezet om tuberculose (TBC) tijdig op te sporen en te behandelen, met als doel verdere verspreiding te voorkomen. Dit hebben we onder andere bereikt door gerichte outreachactiviteiten en door TBC continu onder de aandacht te houden. Het aantal mensen met actieve TBC (voorheen 'patiënten met TBC') in de regio is in 2024 stabiel gebleven. Een actieve tbc-infectie betekent iemand ziek is geworden door de TBC-bacterie, mogelijk klachten heeft en in sommige gevallen besmettelijk is. Tegelijkertijd is het aantal recente TBC-infecties licht is gedaald. Een TBC-infectie houdt in dat iemand de TBC bacterie heeft opgelopen, maar hier (nog) niet ziek van is.

Seksuele gezondheid

Veranderd beleid binnen seksuele gezondheid

Het Centrum voor Seksuele Gezondheid Limburg (CSG) heeft als doel de seksuele gezondheid in de regio te verbeteren en richt zich daarbij vooral op kwetsbare groepen in de samenleving en risicogroepen voor seksuele overdraagbare aandoeningen (soa). Het CSG werkt samen met vele partijen. Sense Limburg is speciaal voor jongeren tot en met 24 jaar ingericht, die hier gratis terecht kunnen met al hun vragen over seks(ualiteit) en soa's. In Zuid-Limburg kunnen burgers terecht in Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen.

Het CSG heeft in 2024 gewerkt aan de voorbereidingen voor het nieuwe chlamydia beleid. Vanaf januari 2025 wordt niet meer standaard op chlamydia getest bij mensen zonder klachten. Deze verandering wordt ingevoerd op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten. Wijzigingen zijn doorgevoerd in de triage en werkwijze van het testen en behandelen van soa. Ook de teksten op de communicatiekanalen zijn aangepast. Ondanks dit nieuwe testbeleid van chlamydia blijft de preventie van soa cruciaal. Het CSG promoot actief het gebruik van condooms. Condoomgebruik is de enige manier om soa's te voorkomen. Daarnaast blijft het testen op soa's belangrijk.

Onderzoek gonorroe positieve jongeren

Sinds enkele jaren is er een stijging in het aantal gonorroe diagnoses, voornamelijk onder de heterojongeren onder de 25 jaar. Een verklaring voor deze stijging van gonorroe is er tot op heden niet. Door de stijging van het aantal gonorroe diagnoses is er ook een toename van gonorroe behandelingen. Dit is zorgelijk omdat hierdoor de kans op antibioticaresistentie wordt vergroot. Deze problematiek is de aanleiding geweest om in 2024 te starten met een uitgebreid sociaal en seksueel netwerkonderzoek onder gonorroe positieve heterojongeren tussen de 16-24 jaar. Deelname aan het onderzoek is vrijwillig en deelnemers ontvangen na deelname een incentive. De looptijd van het onderzoek is van september 2024 tot en met december 2025. In de periode september – december 2024 hebben 23 heterojongeren deelgenomen aan het onderzoek. Hiermee zitten we op het beoogde aantal deelnemers per kwartaal. Aan het einde van de onderzoeksperiode verwachten wij inzicht te hebben in het sociaal en seksueel netwerk van heterojongeren die positief zijn getest op gonorroe en meer te weten over de verspreiding van soa's.

Succesvolle visitatie Centrum Seksuele Gezondheid

Op 7 juni 2024 heeft de visitatiecommissie van het RIVM een bezoek gebracht aan het Centrum Seksuele Gezondheid van GGDZL. Met deze visitatie is het CSG getoetst op basis van zeven kwaliteitsdomeinen. Medewerkers van het centrum hebben intensief gewerkt om deze visitatie tot in de puntjes voor te bereiden. Het resultaat was een mooie voldoende met twee aandachtspunten: de medisch inhoudelijk verantwoordelijke rol en de opleiding van doktersassistenten. Deze aandachtspunten zijn meteen opgepakt door de visitatiewerkgroep van de GGDZL en zijn inmiddels gereed. Het team kijkt tevreden terug op dit traject. Over vijf jaar vindt de volgende visitatie plaats.

Nu Niet Zwanger

Een open en eerlijk gesprek over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie. Een zwangerschap moet voor iedereen een bewuste keuze kunnen zijn, niet iets wat je overvalt en waar je maar mee moet zien om te gaan. Zeker niet als je al in een kwetsbare situatie zit. Nu Niet Zwanger (NNZ) ondersteunt mannen en vrouwen in kwetsbare omstandigheden bij het maken van een bewuste keuze over het moment van hun kinderwens om zo onbedoelde zwangerschappen te voorkomen.

Professionals uit samenwerkingsorganisaties zijn getraind tot aandachtsfunctionaris om zelf het gesprek aan te gaan met cliënten over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie en dit onderdeel te maken van het dagelijkse werk. Het NNZ-netwerk is verder gegroeid en het aantal aangesloten samenwerkingsorganisaties die een NNZ aandachtsfunctionaris hebben opgeleid, is gestegen. Dit is terug te zien in het aantal aanmeldingen dat ook dit jaar hoog is gebleven. In 2024 hebben 558 mensen deelgenomen aan NNZ, in 2023 waren dit er 462. NNZ sloot dit jaar aan bij verschillende lokale coalities in de regio om de NNZ-werkwijze toe te lichten en onderlinge samenwerkingen in de gemeente verder vorm te geven en te verstevigen.

Hygiëne en inspectie

Toezicht kinderopvang

Goede basisvoorzieningen voor kwetsbare groepen, zoals verantwoorde kinderopvang en Wmo-diensten, zijn van cruciaal belang. De GGDZL houdt toezicht op de kwaliteit van deze voorzieningen en voert inspecties uit op technische hygiënezorg om infectieziekten te voorkomen. Het personeel is in 2024 getraind om te kunnen anticiperen op de veranderingen in het werkveld. De toezichthouders kinderopvang hebben in 2024 minstens één keer per jaar onderzoek gedaan bij elke locatie voor dagopvang en/of buitenschoolse opvang in Zuid-Limburg.

Er is in 2024 een grote stijging in het aantal onderzoeken voor registratie te zien. Dit is te verklaren door een houderwijziging van een grote organisatie met veel locaties. Deze organisatie heeft bij alle locaties opnieuw een onderzoek voor registratie moeten ondergaan. Verder laten de cijfers van 2024 een overwegend positief beeld zien. De inspecties hebben vooral geleid tot verbeterpunten die snel konden worden aangepakt. De reden hiervoor is onder andere gelegen bij de invoering van flexibel toezicht. Hierdoor is het mogelijk geworden om gericht en effectiever te controleren, waarbij de focus elk jaar varieert. Het doel van het flexibel toezicht is om de voorspelbaarheid van het toezicht te verkleinen met meer ruimte voor maatwerk. Door deze flexibilisering wordt een directe bijdrage geleverd aan het borgen en bevorderen van de kwaliteit van de kinderopvang. Bij geregistreerde gastouders wordt er steekproefsgewijs beoordeeld of de opvang veilig en verantwoord is.

Sinds een aantal jaren wordt 'herstelaanbod' geboden aan houders van kinderdagverblijven (KDV), buitenschoolse opvang (BSO) en gastouder bureaus (GOB) bij tekortkomingen. Dit betekent dat de toezichthouder de houder het aanbod doet om binnen de tijd van het opstellen van het concept-inspectierapport een geconstateerde overtreding te herstellen. Dit werkt positief, er was minder handhaving nodig. In 2024 is iets meer dan 200 keer herstelaanbod geboden bij tekortkomingen bij KDV, BSO's en GOB's. Op een paar incidenten na zijn alle tekortkomingen hersteld na herstelaanbod. Hierdoor is weinig handhaving nodig geweest. Dat is een zeer positief resultaat.

Calamiteitentoezicht Wmo

In opdracht van alle Zuid-Limburgse gemeenten voert de GGDZL het calamiteiten-toezicht Wmo uit. Dit houdt in dat een Wmo zorgaanbieder direct een melding doet bij de GGDZL als sprake is van een calamiteit, geweld of misbruik dat heeft plaatsgevonden bij de verstrekking van een voorziening. De GGDZL onderzoekt vervolgens hoe de calamiteit heeft kunnen plaatsvinden, waarna mogelijke verbeteracties genomen kunnen worden. Naar aanleiding van deze verbetermaatregelen voert de GGDZL nader onderzoek uit bij de zorgaanbieder. Hierin wordt de implementatie en de voortgang van de verbetermaatregelen gecontroleerd.

In 2024 zijn 10 meldingen gedaan bij de toezichthouder Wmo van een mogelijke calamiteit. Hiervan hebben 9 meldingen geleid tot een onderzoek, en 1 melding tot een nader onderzoek. Het is opmerkelijk, dat net als vorige jaren, slechts weinig calamiteiten gemeld zijn. Ook valt op dat slechts door een kleine groep zorgaanbieders gemeld wordt. Landelijk zijn de aantal meldingen ook laag en wordt er een dalende lijn gezien, dit blijkt uit onderzoek van GGD Utrecht. Het feit dat er weinig meldingen worden gedaan, betekent echter niet persé dat er ook weinig calamiteiten zijn. Het lage aantal meldingen kan verschillende oorzaken hebben, zoals bijvoorbeeld onderrapportage of een gebrek aan herkenning. Dit onderwerp vraagt dus om verder onderzoek. In 2025 en 2026 gaan we aan de slag om dit te beter in beeld te brengen.

Technische hygiënezorg

De GGDZL voert jaarlijks technische hygiënezorg (THZ) taken uit volgens afspraken met de gemeenten. Dit omvat inspecties bij seksbedrijven, de advisering bij publieksevenementen en vergunningverlening tatoeëren, piercen en permanente make-up (PMU). In 2024 werden meer vergunningen afgegeven voor tatoeëren, piercen en PMU, omdat deze elke drie jaar vernieuwd moeten worden, wat een piek in aanvragen veroorzaakte. *(De piek betekent dus niet dat er meer tattoo/piercing/PMU shops bij zijn gekomen).*

De GGDZL voert ook de THZ taken uit bij asielzoekerscentra in opdracht van het COA. Er werden meer asielzoekerscentra gecontroleerd door de toevoeging van tijdelijke crisisopvanglocaties, waarvoor zowel nulmetingen als reguliere inspecties nodig waren.

Wat betreft de inspecties bij seksbedrijven, zijn er dit jaar minder seksbedrijven gecontroleerd dan in 2023. Dit is te verklaren door verschillen in gemeentelijk beleid over inspectiefrequenties, wat zorgt voor jaarlijkse schommelingen.

Vanaf 2024 zijn wijzigingen doorgevoerd in de manier waarop advies wordt gegeven over zorg en veiligheid bij evenementen. Het doel is om evenementen gezonder en veiliger te maken voor bezoekers, deelnemers en omstanders. De organisator van een evenement is verantwoordelijk voor het nemen van maatregelen om de gezondheid van alle betrokkenen te beschermen. Voorheen gaf de GHOR advies over zowel medische/geneeskundige inzet als THZ. Sinds 1 januari 2024 is dit gesplitst, waarbij de unit Hygiëne en Inspectie van de GGD de THZ advisering op zich heeft genomen. De GHOR geeft advies over medische/geneeskundige inzet. Om de nieuwe werkwijze duidelijker en efficiënter te maken, is er samen met gemeenten een nieuw basisformat ontwikkeld. Dit format geeft richtlijnen om ervoor te zorgen dat evenementen veilig en hygiënisch georganiseerd worden.

Medische milieukunde

Gezondheid en milieu

Regelmatig worden door burgers vragen aan de GGDZL gesteld over gezondheid in relatie tot hun leefomgeving. Zowel binnenshuis als buitenshuis kunnen er milieufactoren zijn die van invloed zijn op de gezondheid. Burgers hebben contact opgenomen met Medische Milieukunde (MMK), soms voor advies of soms om meer informatie over hoe zij omgaan met de risicofactoren. De GGDZL kan verschillende acties ondernemen: huisbezoek plannen; afstemmen met de arts van MMK; contact zoeken met externe experts zoals gemeente, omgevingsdienst, woningcorporaties of het RIVM. Op basis hiervan kan een passend advies afgegeven worden.

In 2024 zijn er relatief veel vragen gekomen die gerelateerd zijn aan bodemverontreiniging, de industrie in de regio, LFG (laag frequent geluid), PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen) en gewasbeschermingsmiddelen. Er is een toenemende bezorgdheid over de impact van deze onderwerpen op de gezondheid, en veel burgers zoeken informatie over mogelijke risico's.

In 2024 heeft MMK een actieve rol gespeeld in het opstellen van hitteplannen voor gemeenten, door mee te werken aan de implementatie van maatregelen ter bescherming van kwetsbare groepen tijdens warme zomers. Het opstellen van een lokaal hitteplan is niet alleen een versterking van de samenwerking, maar ook een aanvulling op de werkzaamheden die de GGDZL en gemeente al uitvoeren met betrekking tot hitteadvisering. Met een lokaal hitteplan worden de (meest kwetsbare) inwoners in de gemeente beter bereikt tijdens periodes van hitte. De GGDZL zorgt in dit kader ook voor de monitoring van de gezondheidseffecten van extreme hitte, verstrekken van informatie aan bewoners en het ondersteunen van lokale initiatieven om oververhitting te voorkomen. Door voorbereid te zijn, kunnen gemeenten de gezondheid van kwetsbare groepen beschermen en snel en effectief reageren tijdens een hitteperiode.

Er is ook geparticipeerd in het Active Citizenship Participation (ACP) project door samen met andere gezondheidsautoriteiten en partners een grensoverschrijdende structuur voor burgerparticipatie te ontwikkelen in de Euregio Maas-Rijn. Het ACP-project richt zich op het bevorderen van gezonde gemeenschappen en het aanpakken van uitdagingen in grensgebieden, zoals klimaatverandering en sociale ongelijkheid. Hier is expertise geleverd en samengewerkt om verbeterpunten te zoeken in hun leefomgeving.

Gezonde leefomgeving

In 2024 is het project Groen ondersteund, waarbij in samenwerking met onderzoekers, bewoners en lokale overheden is onderzocht hoe groenvoorzieningen bijdragen aan een gezonde stedelijke leefomgeving en hoe het gebruik ervan kan worden verbeterd. Deze informatie wordt gebruikt om gemeentelijk beleid te ondersteunen en duurzame verbeteringen te realiseren in wijken zoals Mariaberg en Wittevrouwenveld.

In 2024 is ook gewerkt aan de afronding van het project 'WELLBASED' van de gemeente Heerlen. In dit meerjarige project is onderzocht hoe maatregelen tegen energiararmoede de gezondheid van deelnemers en het binnenklimaat van woningen kunnen verbeteren.

Ook heeft MMK de Desktop studie afgerond, waarbij werd onderzocht hoe de fysieke leefomgeving de actieve mobiliteit (lopen en fietsen) bij basisschoolkinderen in lage sociaaleconomische posities (SEP) beïnvloedt. In lage-SEP wijken lopen meer kinderen maar fietsen minder kinderen naar school, mits de afstand klein genoeg is. De actieve mobiliteit bij basisschoolkinderen uit lage-SEP wijken wordt negatief beïnvloed door onder andere onveilige verkeerssituaties en beperkte infrastructuur. Uit de Desktop studie bleek dat groene, veilige en goed onderhouden (school)omgevingen kansen bieden voor meer beweging, maar dat maatwerk is nodig. Verbeteringen in verkeersveiligheid en loop- en fietsinfrastructuur zijn dus essentieel om de gezondheidsverschillen tussen lage en hoge SEP te verkleinen en de actieve mobiliteit te stimuleren.

Publieke gezondheid

Monitoring & Onderzoek

In 2024 zijn nieuwe cijfers en inzichten gepresenteerd op de [vernieuwde Gezondheidsatlas](#) over de gezondheid van jongeren (Gezondheidsmonitor Jeugd), MBO-scholieren (Gezondheidsmonitor MBO; verrijkt met de stem van jongeren zelf middels interviews) en kinderen van 0–12 jaar (pilot Kindmonitor in vier gemeenten). Het gezondheidspanel gaf actueel inzicht in de gezondheid van volwassenen (18+) op specifieke thema's zoals 'Roken en vaperen' en 'Bewegen en sporten'. Met een groot deel van de Zuid-Limburgse jeugd gaat het gelukkig goed, maar zijn er wel zorgen over problematisch alcohol- en middelengebruik, verslechterde mentale gezondheid, eenzaamheid en suïcidale gedachten. Jonge kinderen bewegen te weinig, wat hand in hand gaat met veel beeldschermgebruik.

Om te werken aan de gezondheidsuitdagingen, is geïnvesteerd in de kennisinfrastructuur en -functie. Met financiering vanuit onder meer het Rijk werkten expertisegroepen rondom gezondheidsthema's en ketenaanpakken aan kennisontwikkeling (o.a. via stageopdrachten, onderzoeksprojecten), kennisuitwisseling (o.a. inspiratiesessies, factsheets) en gaven advies aan gemeenten en andere partners. Regionaal is het netwerk versterkt door intensievere samenwerking met kennisorganisaties (o.a. Maastricht University, Zuyd Hogeschool). Landelijk participeert de GGDZL in het leernetwerk gezondheidsbevordering en preventie en denkt mee, vanuit Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Mosa (AWPG), welke kennis nodig is om aan gezondheidsuitdagingen te werken en wat de rol van de GGDZL en AWPG daarin is.

Strategie en beleid

Gemeenten en de GGDZL hebben in 2024 samengewerkt aan een nieuw beleid voor 2025–2030, gebaseerd op de meerjarige en integrale aanpak van het programma Trendbreuk. Dit stuk is eind 2024 opgeleverd en zal begin 2025 de bestuurlijke besluitvormingsroute ingaan. In 2024 is met nagenoeg alle Zuid-Limburgse gemeenten een adviesgesprek gevoerd gericht op het ondersteunen van de specifieke lokale behoeften en uitdagingen. Centraal in 2024 stond de duiding van cijfers uit de Gezondheidsmonitor Jeugd (met bijbehorend beleidsadvies) en domeinoverstijgende samenwerking binnen de gemeenten. Om tegemoet te komen aan de wensen van de gemeenten vonden in 2024 een aantal regionale dialoogsessies over collectieve preventie plaats. Verschillende jeugdthema's zijn uitgediept en verschillende handelings-perspectieven zijn besproken. Deze verdiepende sessies waren een nieuwe manier van dialoog voeren tussen de Zuid-Limburgse gemeenten en de GGDZL en werden positief ervaren.

De GGDZL voerde in 2024 de regionale procesregie en inhoudelijke coördinatie uit met betrekking tot de Regionale GALA-uitvoeringsplannen. De GALA-themawerkgroepen waaraan ambtenaren uit de subregio's en ketenpartners deelnamen zijn ondersteund en geadviseerd. Daarnaast zijn verbindingen gelegd met thema's en transformatieplannen uit het Regioplan Zuid-Limburg. Ook is in 2024 een concrete bijdrage geleverd aan transformatieplannen die nodig zijn om de IZA-transformatiemiddelen aan te kunnen vragen. Concreet gaat het dan over de plannen: 'sociale wifi' en Trendbreuk. Samen met gemeenten en partners zijn kennissessies en workshops georganiseerd over o.a. valpreventie; eenzaamheid (bij jongeren); gezonde leefomgeving; een regionale duidingssessie over Opgroeien in een kansrijke omgeving en Vroegsignalering alcoholproblematiek.

In de eerste helft van 2024 is de procesregie gevoerd en het kwartiermakerschap ingevuld ten behoeve van de regionale netwerksamenwerking in kader van het Regioplan Zuid-Limburg. Hier is meegedacht over de nieuw in te regelen regionale mandaatstructuur van gemeenten voor IZA, die vanaf juli 2024 operationeel was. GGDZL heeft een ondersteunende en adviserende rol in het Ambtelijk Afstemmingsoverleg en Gemeentelijke Regiegroep Gezond Zuid-Limburg. Binnen de netwerksamenwerking Zuid-Limburg bracht de GGDZL vooral focus aan op de domein-

overstijgende preventieve aanpak. De programmamanager Trendbreuk vervult tevens de rol van themaleider voor het thema Gezonde generatie in het Regioplan.

Samen met de JGZ ontwikkelde Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst (JOGG) de doorlopende JOGG-preventielijn: een set praktische tools om gezondheidsthema's bij ouders en verzorgers onder de aandacht te brengen. Voorbeelden hiervan zijn: de placemat met gezonde broodtrommel suggesties, 'groentehapjes in 10 stapjes' om groente eten te stimuleren, drinkbeker om water drinken te stimuleren en het 'Peuter Beweegmaatje' om bewegen onder de aandacht te brengen. Ook introduceerden onze adviseurs nieuw feestbeleid (alternatief voor "ongezond" trakteren) bij kinderopvanglocaties en basisscholen, wat bijdraagt aan gezondere keuzes rondom feestelijke momenten.

De gezondheid van mbo-studenten kreeg extra aandacht. De mbo-monitor 2023 liet zien dat deze groep veel gezondheidsrisico's kent, terwijl er minder interventies beschikbaar zijn. De GGDZL zette in 2024 samen met het onderwijsveld en vaak met studenten de eerste stappen in het monitoren, plan schrijven en implementeren van interventies.

In september 2024 is fase 2 van Keigezond in de pilotgemeenten Heerlen, Kerkrade, Maastricht en Sittard-Geleen gestart. Dit is een integrale aanpak om overgewicht van kinderen tegen te gaan. Deze fase loopt door tot eind 2025 en bouwt voort op de eerder opgedane ervaringen in de pilot.

Academische Werkplaats Publieke Gezondheid

De Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Mosa (AWPG Mosa) is een samenwerkingsverband tussen GGD Zuid-Limburg en Universiteit Maastricht. Per 1 januari 2024 veranderde de naam van AWPG Limburg in AWPG Mosa. "Mosa" symboliseert de Maas en de stroom van kennis en de verbinding tussen praktijk, onderzoek en beleid. AWPG Mosa opereert niet alleen regionaal, maar ook nationaal en internationaal. Dankzij de euregionale ligging werken we samen met Belgische en Duitse partners en onderzoeken we grensoverstijgende gezondheidsvraagstukken. We speelden bijvoorbeeld een rol in de evaluatie van grensmaatregelen tijdens COVID-19.

De hoofdthema's zijn:

- Infectieziektebestrijding, inclusief vaccinatiebereidheid en seksuele gezondheid;
- Gezonde jeugd en intergenerationele overdracht, met aandacht voor Gelijke Kansen op Gezondheid, Jeugdervaringen en Gezondheid;
- Integraal gezondheidsbeleid, gericht op sociale netwerken, een gezonde (groene) leefomgeving en kindomgevingen.

AWPG Mosa is tevens penvoerder en voorzitter/secretaris van het landelijke consortium voor AWPG'en Infectieziekten (CAPI). We faciliteren opleidingsplaatsen voor jonge onderzoekers en verbinden alle 25 GGD'en met wetenschappelijke kennis via scholing en samenwerking met landelijke instituten zoals NSPOH en RIVM.

In 2024 promoveerden vijf PhD's, zijn 38 internationale wetenschappelijke artikelen gepubliceerd en meerdere wetenschappelijke stages voor artsen georganiseerd. Met verworven subsidies onderzochten we bijvoorbeeld innovatieve interventies om vaccinatiebereidheid te vergroten; grensoverstijgend vaccinatie gedrag; zorg voor mensen met langdurige COVID klachten; hepatitis zorg voor migranten; de bijdrage van mbo-studenten aan hun eigen burgerschapscurriculum, en voerden we een pilot uit over het voorspellen van taal- en spraakontwikkeling bij peuters.

Het onderzoek is nauw verbonden met de praktijk van infectieziektebestrijding en jeugdgezondheidszorg, evenals met de Trendbreuk aanpak.

Sociaal medische advisering

Afbouw van Sociaal Medische Advisering

In 2024 is de Sociaal Medische Advisering (SMA), in nauw overleg met de betrokken gemeenten, uiteindelijk beëindigd. Met name het vinden en behouden van geschikt personeel op de krappe arbeidsmarkt, maakte dat de GGD Zuid-Limburg deze keuze in 2023 moest maken om te stoppen met deze publieke taak.

Het traject om te stoppen met SMA en de mogelijkheid voor gemeenten om een andere aanbieder te zoeken is in 2023 in gang gezet. Een aantal gemeenten had al in 2023 een andere aanbieder gevonden, in twee regio's duurde de aanbesteding langer, waardoor er in 2024 nog advisering heeft plaatsgevonden aan 8 gemeenten.

Op 1 augustus 2024 had iedere gemeente een nieuwe aanbieder en per 1 oktober is de dienstverlening officieel gestopt. De SMA-medewerkers hebben veel energie gestoken in enerzijds het leveren van de dienstverlening en anderzijds om de overgang naar de gemeenten netjes te begeleiden. Parallel aan het proces van overdracht is ook gewerkt aan de organisatorische kant. Onderdeel hiervan is het vinden van nieuwe en passende functies voor het zittende personeel en de overige backoffice zaken te regelen. Ook dat is uiteindelijk allemaal succesvol afgerond.

Gezien de uitfasering van de dienst is het logisch dat het aantal adviezen in 2024 fors lager was dan voorgaande jaren. Echter er werd in deze periode ook met gemeente afgesproken het adviesteam te verstevigen waardoor alleen een spreekuuradvies kon plaatsvinden als er ook een adviesteambespreking had plaatsgevonden. Op dit manier werd de poortwachtersfunctie door gemeenten en de GGDZL strakker ingezet.

Openbare geestelijke gezondheidszorg

Doorontwikkeling OGGZ en inzet van Wijk GGD'er

Ten behoeve van de adviezen en meldingen van het vangnet OGGZ is een nieuwe werkwijze voor de triage ingevoerd, waarbij de toeleiding van de casuïstiek geoptimaliseerd is. Het team is versterkt en daarnaast is gewerkt aan het borgen van kennis en kunde. In 2024 werd gestart met intervisie onder leiding van een deskundige en zijn twee medewerkers gestart met de bemoeizorg opleiding. Ook in 2024 was de samenwerking in de keten geborgd, we worden gezien als de partner met expertise op het vlak van personen met onbegrepen/ verward gedrag.

Op initiatief van de Commissie Zorg & Veiligheid is in het kader van de aanpak van mensen met onbegrepen gedrag door de GGDZL een subsidie aangevraagd bij ZonMW voor vroegsignalering en opvolging in de wijk. Deze is voor 4 jaar gehonoreerd. Per 1 mei 2024 zijn 3 Wijk GGD'ers gestart. De inzet van een Wijk GGD'er is er op gericht om preventief te werken aan de aanpak van mensen met onbegrepen gedrag. De Wijk GGD'er is een aanvulling op de werkzaamheden van het vangnet OGGZ vanuit preventie en vroegsignalering. Het werkgebied van de Wijk GGD is lokaal, gericht op de wijk. De pilot wordt uitgevoerd in de volgende gemeenten: Maastricht (2 wijken), Valkenburg, Beek, Stein en Sittard-Geleen (1 wijk), Brunssum en Heerlen (1 wijk).

Forensische geneeskunde

Forensische Dienst Limburg (FDL) gereed

In 2024 is gewerkt aan een toekomstbestendig organisatiemodel voor de hele provincie Limburg. Dit heeft geresulteerd in een centrummodel (beide GGD'en blijven verantwoordelijk voor kwaliteit en continuïteit van dienstverlening, ondersteunende taken en aansturing worden vanuit één werkorganisatie verleend). De GGD Zuid-Limburg is aangewezen als centrum GGD voor Limburg. Hierna is de implementatiefase gestart. In 2024 zijn de ondersteunende diensten gecentraliseerd bij de GGDZL, zijn digitale processen afgestemd en vereenvoudigd. Ook is in 2024 een nieuw logo en huisstijl voor de FDL ontwikkeld.

In het najaar van 2024 heeft een workshop plaatsgevonden voor alle gemeenten in Limburg. Hier is de taak en functie van de FDL en de rol van de politie bij overlijdensonderzoeken nader toegelicht, is uitleg gegeven over de kosten van het vervoeren van overledenen en is het netwerk versterkt.

Het aantrekken en behouden van gekwalificeerd personeel blijft een groot punt van aandacht en zorg. Door de krapte op de arbeidsmarkt (vergrijzing en ontgroening), staat de dienstverlening erg onder druk en is het moeilijk om roosters rond te krijgen. Hierop is door de GGDZL geanticipeerd door onder andere te streven naar taakdifferentiatie (een verpleegkundige neemt taken over van een arts) en versterken van de instroom. Zo is twee jaar geleden een nieuwe landelijke opleiding tot FG arts gestart en zal in 2025 de eerste uitstroom van nieuw talent een feit zijn.

Aanbesteding Medische arrestantenzorg

De Nationale politie is in 2023 een aanbesteding gestart voor het onderdeel Medische arrestantenzorg (MAZ) in tien politieregio's. De FDL heeft voor de politieregio Limburg ingeschreven. Immers door deze taak te combineren met de Forensische Medische Expertise (FME) en de lijkschouw, worden deze diensten efficiënt ingevuld wat leidt tot minder kosten bij de opdrachtgevers. Er is in 2024 nog geen duidelijkheid ontstaan over de status en uitkomst van deze aanbesteding wat leidt tot onzekerheden en risico's.

In de afgelopen jaren heeft taakherschikking plaatsgevonden binnen de forensische geneeskunde en zijn verpleegkundigen aangetrokken en basisartsen (ANIOS) om de arrestantenzorg te kunnen uitvoeren.

Landelijk vindt er een discussie plaats of de MAZ nog wel onder het forensische vak valt omdat deze gericht is op (urgente) medische hulpvraag van de arrestant of politie en niet specifiek forensisch, omdat het niet ten dienste staat van strafrechtelijke opsporing en vervolging. Dit zou kunnen betekenen dat dit een als een 'markttaak' genoemd wordt en geen publieke taak meer is. Het gevolg kan zijn dat de GGDZL c.q. FDL de MAZ niet meer zal uitvoeren, waardoor de overige dienstverlening ook onder druk komt te staan.

GHOR

Overgang naar de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

In Zuid-Limburg worden de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) taken uitgevoerd als onderdeel van de GGD Zuid-Limburg. Tot nu toe was deze wijze van organiseren ook passend bij de opgave de GHOR. Gezien actuele ontwikkelingen, is de positionering van de GHOR binnen de Veiligheidsregio de meeste duurzame optie. In 2024 is ingezet op een goede voorbereiding op de overgang van de GHOR naar de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De stuur- en projectgroep hebben aan diverse thema's gewerkt om de overgang op 1 januari 2025 zorgvuldig te laten verlopen. Vanaf 1 januari 2025 maakt de GHOR dan ook geen onderdeel meer uit van de GGDZL.

Zorg voor Verbinding

Informatie-uitwisseling is essentieel voor samenwerking en coördinatie tussen partners binnen de acute en langdurige zorg binnen crisisbeheersing. In het project Zorg voor Verbinding hebben GHOR Zuid-Limburg, GHOR Limburg-Noord en het Netwerk Acute Zorg Limburg samengewerkt aan het ontwikkelen van een informatiemanagementsysteem voor zorgpartners in Limburg. Dit systeem richt zich op het verzamelen en delen van informatie met én door alle zorgpartners tijdens een crisis of (flits-)ramp. Hierdoor kunnen de partners goed samenwerken en samen een actueel gedeeld geneeskundig beeld behouden ten tijde van een incident. In 2024 is het systeem technisch ingericht, zijn trainingen verzorgd om informatiecoördinatoren bij zorgpartners op te leiden, en is er regelmatig met de partners geklankbord. In juli 2024 is dit informatiemanagementsysteem live gegaan. Sindsdien is het al ingezet bij een GRIP 2 en zijn er in Limburg rond de 100 informatie coördinatoren opgeleid.

2.3 Programma Jeugdgezondheidszorg

Het jaar 2024 stond in het teken van de inhoudelijke doorontwikkeling en het versterken van de basis voor een toekomstbestendige Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in Zuid-Limburg. We kijken terug op een jaar waarin we enerzijds geslaagd zijn om wachtlijsten flink terug te dringen en anderzijds geïnvesteerd hebben in oplossingen die voorkomen dat wachtlijsten opnieuw gaan ontstaan. Door anders naar preventie te kijken en durven anders te doen, hebben we een belangrijke stap gezet op weg naar een duurzame jeugdgezondheidszorg in onze regio.

Met de introductie van digitale vormen van ondersteuning kunnen ouders sneller en laagdrempeliger contact opnemen met professionals. We hebben de stap gezet naar meer collectieve ondersteuningsvormen met en voor ouders. We hebben geïnvesteerd in onze JGZ professionals, onze werkprocessen en in onderzoek, opdat we de komende jaren klaar zijn om de sociale basis in onze buurten te versterken en de gezondheidsverschillen in de regio samen met onze netwerkpartners aan te pakken.

In de onderstaande paragrafen zetten we onze concrete inspanningen en activiteiten van 2024 nader uiteen.

Programma JGZ: 3 rollen binnen het wettelijke kader

Jeugdgezondheidszorg is de publieke gezondheidszorg voor alle kinderen, jongeren en hun (aanstaande) ouders of opvoeders. De JGZ **voert** voor alle kinderen preventieve screenings **uit** gericht op de gezondheid en het welzijn van het kind. Hierbij wordt gekeken naar de fysieke, psychosociale, cognitieve ontwikkeling, de opvoedingscontext en de interactie (hechting) tussen kind en opvoeders. De JGZ vervult een belangrijke rol in het vroegtijdig signaleren van risico's, het doen van preventieve interventies, het bieden van ondersteuning en waar nodig in het leggen van verbindingen met – of doorverwijzen naar – andere zorg. Binnen deze preventieve aanpak van de JGZ valt ook de **uitvoering** van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP), gericht op de bescherming tegen 13 ernstige infectieziekten. Enerzijds is de JGZ sterk gericht op de individuele relatie met het kind en gezin, anderzijds kennen we een collectief karakter waarbij we als **adviseur** van gemeenten en **verbinder** tussen het medische en sociale domein een centrale plek in het jeugddomein innemen. Een preventieve aanpak – en stevig fundament – voor de juiste zorg, op het juiste moment, op de juiste plek welke bijdraagt aan het betaalbaar houden van de zorg en handvatten biedt bij de vraagstukken van de huidige tijd.

Aantal kinderen dat recht heeft op jeugdgezondheidszorg is gelijk gebleven

Samen met ouders helpt JGZ kinderen gezond en veilig op te groeien. Dit is vooral gericht op het ondersteunen bij en vergroten van gelijke kansen op gezondheid. Beginnend bij de zwangerschap tot de leeftijd van 18 jaar staat JGZ klaar om mee te denken en advies te geven.

In 2024 had JGZ Zuid-Limburg 94.207 kinderen **in beeld** (met een kinddossier in het digitale JGZ systeem), waarvan 89.674 kinderen in zorg in de leeftijd tot 18 jaar. Jaarlijks komen er weer nieuwe kinderen **in zorg** bij (in 2024 zijn er 4.328 kinderen in Zuid-Limburg geboren), en nemen we afscheid van een groep jongeren die de leeftijd van 18 jaar bereiken en daarmee niet meer onder de zorg van de JGZ vallen. Daarnaast draagt de JGZ Zuid-Limburg zorg voor kinderen die vanuit andere landen naar Nederland komen (Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA) en ontheemden uit Oekraïne). Ook deze kinderen worden, binnen de geldende kaders, voorzien van jeugdgezondheidszorg. Het aantal kinderen in beeld is in 2024 gedaald, omdat de inhaal HPV-vaccinaties bij jongeren in 2023 zijn afgerond en niet langer een actief dossier na de leeftijd van 18 jaar behoeven te hebben. Het aantal kinderen in zorg tot 18 jaar blijft nagenoeg gelijk. Er is geen sprake van krimp. Een (lichte) daling van het geboortecijfer is gecompenseerd door het opnemen van kinderen van Oekraïense ontheemden in onze zorg en verhuizingen van kinderen van buiten Zuid-Limburg naar een van onze 16 gemeenten.

Doorontwikkeling basiszorg van JGZ: passende zorg op maat

Het JGZ dienstverleningspakket is in 2024 doorontwikkeld volgens de Visie JGZ 2024-2027: *"Ongelijke inzet voor gelijke kansen: zorg op maat"*. De nadruk ligt op doen wat nodig is en aansluiten bij waar behoefte aan is. Per kind wordt de juiste (professionele) afweging gemaakt. Dat gebeurt op basis van (wetenschappelijke) kennis en de eigen praktijkervaringen, gecombineerd met de wensen en behoefte van de jeugdige en ouder zelf. Zo beslis je samen, doe je wat werkt én kun je kinderen die een steuntje in de rug nodig hebben iets extra's bieden. Dit is passende zorg op maat.

De basiszorg van JGZ bestaat uit reguliere diensten voor alle kinderen en ouders in Zuid-Limburg (zoals bezoek aan het consultatiebureau en vaccinatiemomenten) én extra diensten bij gezinnen die dat extra steuntje in de rug nodig hebben (bijvoorbeeld de interventies Stevig Ouderschap, Voorzorg, of Meer Aandacht voor de Ziekgemelde Leerling (MAZL) in het voortgezet onderwijs). Daarnaast ontwikkelden we de categorie groepsgerichte diensten, die afhankelijk van de behoeften ingezet kan worden als vervanging van of aanvulling op reguliere diensten en extra diensten (voorbeelden zijn moeder-baby groepen, Centering Ouderschap, webinars en Groeigids chat). Alle reguliere, extra en groepsgerichte diensten zijn onderdeel van het wettelijke JGZ basistakenpakket zoals vastgelegd in de wet publieke gezondheid (en soms jeugdwet).

Investeren in nieuwe vormen van dienstverlening en professionals

In 2024 is het aanbod van leeftijdsgebonden digitale nieuwsbrieven aan ouders met opgroeiende kinderen uitgebreid met nieuwe leeftijden. Ook zijn webinars beschikbaar gekomen om ouders te ondersteunen met informatie (voor voeding en zindelijkheid). Tot slot, is er in 2024 een plan gemaakt om in verbinding met samenwerkingspartners een 2-jarige pilot Centering Ouderschap te starten. Bij Centering Ouderschap ontvangen de ouders en hun pasgeborenen de zorg van de JGZ in groepsverband in plaats van de individuele bezoeken aan het consultatiebureau tot een leeftijd van 14 maanden. Elders in Nederland zijn hier al goede ervaringen mee. Deze groepsgerichte aanpak kan bijdragen aan het versterken van het eigen (sociale) netwerk van gezinnen en daarmee positief bijdragen aan gezond opgroeien. Zodra de subsidieaanvraag naar de provincie wordt goedgekeurd (begin 2025), zal de pilot op 3 locaties (in één gemeente per subregio) van start gaan.

Ook in de keuze wie welk kind ziet, kan meer gevarieerd worden. Taakherschikking van jeugdarts naar een jeugdverpleegkundige of verpleegkundig specialist is bijvoorbeeld mogelijk omdat onze professionals in het afgelopen jaar opgeleid zijn om bepaalde medische handelingen te mogen doen. Zo wordt er steeds gezocht naar een passend aanbod, waarbij wordt gekeken naar de frequentie en duur van het contact, wie het contact uitvoert (taakherschikking) en de vorm van contact (individueel, groepsgericht of digitaal). De JGZ dienstverlening is gericht op het voorkomen van problemen of het tegengaan van verergering van problemen (preventieve zorg). Geboden adviezen en/of vroegtijdige laagdrempelige ondersteuning bevorderen en versterken de opvoedvaardigheden van ouders en het gezin kan hierna meestal op eigen kracht (en die van hun omgeving) zelfstandig verder. Dit draagt bij aan het bereikbaar en betaalbaar houden van de jeugdzorg.

Bijdrage aan Trendbreuk

JGZ levert vanuit haar reguliere preventie inzet een belangrijke bijdrage aan het inlopen van gezondheidsachterstanden. Primair de doelstelling van de aanpak Trendbreuk. Dit betreft de volgende JGZ programmaonderdelen:

Babyfase (Kansrijke Start)

- Prenataal huisbezoek
- Stevig ouderschap
- Voorzorg

Adolescenten (voortgezet onderwijs)

- Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerlingen (MAZL)

Fase-overstijgend

- Rijksvaccinatieprogramma
- Contactmomenten JGZ met o.a. advies en ondersteuning op RVP, ouder-kind relatie (hechting), psychisch welzijn, (borst)voeding, zindelijkheid, kinderwens, spraak-taal ontwikkeling, VVE indicering, opvoedondersteuning en mondgezondheid.
- Knoop punten Kansrijke start, peuter, primair onderwijs en voortgezet onderwijs
- JOGG doorgaande preventielijn
- Preventieve seksuele gezondheidstraining aan leraren en ouders
- Monitoring en onderzoek

Daarnaast voert de JGZ aanvullende diensten uit binnen de Trendbreuk aanpak:

Babyfase (Kansrijke Start)

- Basisstructuur Kansrijke start, met JGZ coördinatoren die medisch en sociaal domein verbinden
- Lokale en regionale coalities Kansrijke Start

Fase-overstijgend

- Ketenaanpak Keigezond: Centrale zorgverleners (CZV) in Limburgse netwerkaanpak voor kinderen met (dreigend) overgewicht of obesitas.

Adviesgesprekken JGZ en dialoogsessies Jeugd

In onze rol als adviseur van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten hebben we in 2024 voor het eerst een splitsing gemaakt tussen een gesprek in het voorjaar en een tweede sessie in het najaar. Het eerste gesprek was individueel van aard (bestuurlijk en ambtelijk) waarbij vooral teruggekeken werd naar hoe de JGZ zijn maatschappelijke opdracht heeft uitgevoerd in het voorgaande jaar. Uitgangspunt in dit gesprek zijn de jaarcijfers en jeugdprofiel van de desbetreffende gemeente.

Vanwege het groter wordende integrale karakter van de publieke gezondheid voor kinderen, jongeren en hun (aanstaande) ouders is in het najaar gekozen voor een collectieve dialoogsessie jeugd in plaats van een beleidsadviesgesprek met elke gemeente afzonderlijk. Vanuit vrijwel alle gemeenten was er ambtelijke vertegenwoordiging uit de domeinen gezondheid, jeugd en onderwijs. Samen met GGDZL professionals zijn zij de diepte ingegaan op thema's die op dit moment vanuit de JGZ praktijk en verschillende gezondheidsmonitoren als belangrijkste risico's voor de jeugdgezondheid naar boven zijn gekomen in 2024.

Drie van deze thema's (vaccinatiegraad, groepsgerichte dienstverlening t.b.v. versterken eigen netwerk van ouders/jeugdigen en spraak-taal ontwikkeling) zijn in de dialoogsessie besproken. Twee aanvullende thema's (alcohol- en middelengebruik en mentale gezondheid, specifiek eenzaamheid onder jongeren) zijn in aparte bijeenkomsten in samenwerking met andere ketenpartners verder verdiept.

Dalende trend vaccinatiegraad

De dalende vaccinatiegraad is een wereldwijd, landelijk en lokaal probleem voor de volksgezondheid. Ook in onze regio daalt de vaccinatiegraad bij alle vaccinaties al enkele jaren (zie cijfers bij Trends). Het RIVM houdt dit bij en probeert dit te verklaren. Het lagere aantal vaccinaties kan slechts voor een klein deel verklaard worden aan het feit dat sommige jeugd de gegeven vaccinaties anoniem ontvangt. Dit gebeurt als de ouder geen toestemming geeft om hun gegevens met het RIVM te delen.

In 2024 zijn uitbraken van mazelen en kinkhoest gerapporteerd. Dat is ook een gezondheidsrisico in onze regio aangezien de vaccinatiegraad voor bof-mazelen-rode hond (BMR) in de meeste gemeenten zelfs onder de 90% gezakt is. Een hoge vaccinatiegraad is belangrijk om mensen tegen ernstige ziekten te beschermen en uitbraken van ziekten te voorkomen. Deelname aan het rijksvaccinatieprogramma is gratis in Nederland en via JGZ beschikbaar voor iedereen.

JGZ heeft activiteiten gestart om structureel inzicht te krijgen in verandering in vaccinatiedeelname. Naast geloofsovertuigingen, zijn ook groeiend wantrouwen in de overheid, groeiende desinformatie op sociale media, vergeten hoe verschrikkelijk de ziekten zijn waartegen we vaccineren en prikangst als redenen aangegeven. Deze inzichten en een veranderende maatschappij vragen om aanpassingen in de manier waarop we vaccineren. Er is door onderzoeken in samenwerking met AWPG Mosa kennis opgedaan hoe we kunnen bijdragen aan het verhogen van de vaccinatiegraad, en dit vraagt extra inspanningen (denk aan maatwerk).

Wijzigingen in het vaccinatieschema van het Rijksvaccinatieprogramma

Op advies van de Gezondheidsraad, dat door het ministerie van VWS is overgenomen, heeft de JGZ in 2024 gewerkt aan de implementatie van de wijzigingen in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) vaccinatieschema. Nieuw is dat alle zuigelingen geboren vanaf 1 januari 2024 een vaccinatie tegen rotavirus ontvangen. Daarnaast is er voorbereid op een grotere wijziging in het vaccinatieschema dat start op 1 januari 2025. Alle vaccinaties in het RVP blijven behouden. Wel verschuiven er vier vaccinatiemomenten naar een andere leeftijd. Daarnaast komt er in het najaar van 2025 een vaccinatie tegen het Respiratoir Syncytieel Virus (RSV) bij zuigelingen bij. Uiteindelijke doel is een nog betere bescherming tegen infectieziekten.

Indiceren Vroeg- en voorschoolse educatie ter bevordering van spraak-taal ontwikkeling

Binnen de reguliere dienstverlening vervult de JGZ een belangrijke rol in het vroegtijdig signaleren van risico's op spraak- en taalontwikkeling, en waar nodig in het doorverwijzen naar Vroeg- en voorschoolse educatie (VVE) partners. De inzet van VVE kan verschillende redenen hebben. Enerzijds op vroege leeftijd (rond de 12 maanden) wanneer er door criteria langs de gezinssituatie te leggen een risico op onderwijsachterstand wordt vastgesteld (preventief). Anderzijds wanneer er al sprake van een taalachterstand is. VVE kan dan (onderdeel van) een passend aanbod zijn in overleg met ouders en/of gemeentelijk team.

In 2024 is een begin gemaakt om de werkwijze hiervoor te harmoniseren over de 16 gemeenten. De JGZ heeft een gelijke werkwijze geadviseerd aan gemeenten en kinderopvangorganisaties die VVE aanbieden met het doel een effectieve inzet voor gelijke kansen voor kinderen in alle Zuid-Limburgse gemeenten. Deze uniformering is tweeledig. Enerzijds: de inzet van VVE indicering aan de hand van de **doelgroep definitie**. Anderzijds de **registratie** van een VVE indicatie door de JGZ, die uniform zal gaan verlopen voor heel Zuid-Limburg vanaf 2025.

Ouder-kind relatie (hechting)

In een aantal gemeenten in Zuid-Limburg heeft de JGZ door gespecialiseerde medewerkers zowel huisbezoeken (extra dienstverlening) als ouder-baby groepen (groepsgerichte dienstverlening) op het thema ouder-kind relatie uitgevoerd na signalering van (dreigende) hechtingsproblematiek (reguliere dienstverlening). Hierbij blijkt dat bij de helft van de gesignaleerde gezinnen deze vroegtijdige – en laagdrempelige – begeleiding bij de JGZ voldoende is om een positieve ontwikkeling van het kind binnen een relationeel kader te bevorderen. De kwaliteit van de ouder-kindrelatie vormt de basis van de ontwikkeling van een kind en heeft een beschermende werking op het ontwikkelen van psychopathologie. Hierbij moet gedacht worden aan positieve effecten op sociale vaardigheden, onderwijsniveau, arbeidsparticipatie en fysieke en mentale gezondheid. De andere helft van de gesignaleerde kinderen hadden een verwijzing naar jeugdzorg nodig voor Infant Mental Health (IMH) begeleiding bij GGZ.

2.4 Programma Veilig Thuis

Ieder mens, van jong tot oud, heeft recht op een veilige thuissituatie. Helaas komt geweld in afhankelijkheidsrelaties nog altijd voor. Denk hierbij aan onder andere aan huiselijk geweld, kindermishandeling, oudermishandeling en mensenhandel. En daarmee heeft dus niet iedereen een gezonde en veilige leefomgeving. Voor al deze mensen die te maken hebben met geweld in afhankelijkheidsrelaties en de betrokken professionals zijn de medewerkers van Veilig Thuis (VT) er als het nodig is. Door mensen in beweging te zetten, een steun in de rug te geven, te adviseren en meldingen te onderzoeken wordt een start gemaakt met het doorbreken van de cirkel van geweld. In 2024 hebben de medewerkers van Veilig Thuis een (in) directe bijdrage geleverd aan het realiseren van acute en duurzame veiligheid van de inwoners die te maken hadden met geweld in afhankelijkheidsrelaties in onze regio Zuid-Limburg.

Veilig Thuis is 24/7 bereikbaar. De medewerkers van Veilig Thuis werken in de keten samen met andere professionals, maatschappelijke organisaties en (mede) overheden om te zorgen voor directe veiligheid en voor een duurzame stabiele omgeving op lange termijn. Veilig Thuis werkt op het snijvlak van zorg en veiligheid. In de onderstaande paragrafen zetten we onze concrete inspanningen en activiteiten van 2024 nader uiteen.

Uitvoeren wettelijke taak

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) is het wettelijk kader waarin Veilig Thuis Werkt. Ook fungeert VT als expertisecentrum op aandachtsgebieden zoals Femicide, zeden, mensenhandel, stalking en ouderenmishandeling. In de Wmo staan de volgende wettelijke taken voor Veilig Thuis opgenomen:

- Advies geven;
- Meldingen in ontvangst nemen;
- Onderzoek doen of er daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- Zo nodig vervolgstappen in gang zetten in de vorm van overdragen naar vrijwillige hulp, de Raad voor de Kinderbescherming informeren en/of melding doen bij de politie;
- Terugkoppelen aan de melder.

Veilig Thuis heeft haar wettelijke taken geconcretiseerd in aantal diensten. Dit zijn: melding; advies- en ondersteuning; veiligheidsbeoordeling; overdracht na veiligheidsbeoordeling; voorwaarden en vervolg; onderzoek; overdracht en monitoring.

Aanpak wachtlijst

VT heeft te maken met een wachtlijst. De oorzaak van de oplopende wachtlijst is gerelateerd aan de toename van het aantal meldingen en de complexiteit ervan. Ook een tekort aan ingewerkte professionals zorgde ervoor dat er een wachtlijst ontstond. Op de huidige krappe arbeidsmarkt lukte het ons onvoldoende om (tijdelijk) extra inzetbaar personeel te vinden, wel is er creatief gezocht naar oplossingen.

Zo zijn in 2024 zijn verschillende maatregelen genomen om (het zicht op) de wachtlijst te beheersen. Allereerst zijn verschillende activiteiten tijdelijk 'on hold' gezet (strikte prioritering). Daarnaast is een team met tijdelijke medewerkers aan de slag gegaan om alle direct betrokkenen in de monitordossiers na te bellen. Ook gaan deze medewerkers mee op huisbezoek zodat de medewerkers VT meer ruimte hebben voor onderzoek. Verder is er ten behoeve van het advies- en meldpunt aanvullend een tijdelijke medewerker ingezet. Daarnaast wordt de wachtlijst actief nagebeld.

Wachtlijsten bij VT passen in een landelijk beeld. De Inspectie Jeugd en Gezondheid heeft hier over in oktober gerapporteerd en aan alle Veilig Thuis organisaties in Nederland gevraagd om een plan van aanpak op te stellen om de risico's bij het wachten te verkleinen. In dit plan van aanpak moet duidelijk worden hoe het zicht op de veiligheid van het cliëntsysteem gedurende de wachttijd wordt geborgd. Veilig Thuis heeft in 2024 steeds oog gehad voor de wachtlijst en had reeds voor het inspectierapport geanticipeerd met een plan van aanpak. De uitvoering loopt door in 2025.

Personele bezetting

Bij Veilig Thuis zijn diverse professionals werkzaam. Ervaring van de afgelopen jaren leert dat een goede en gedegen inwerkperiode van essentieel belang is om het werk te kunnen doen. Dit is een maandenlang traject (bijna 1 jaar) waarbij nieuwe medewerkers stap voor stap alle kneepjes van het complexe vak leren. Daarnaast is het in de huidige arbeidsmarkt heel lastig om de vacatures ingevuld te krijgen. Als ze dan ingevuld zijn, is er een intensieve inwerkperiode nodig. Ook kent VT een relatief jong personeelsbestand. In 2024 waren er een aantal professionals tegelijkertijd in verwachting. Deze combinatie van factoren leidde ertoe dat in 2024 een forse onderbezetting was, wat resulteerde in een wachtlijst en een onder uitputting van het personeelsbudget.

Relatiemanagement en samenwerking

Voor VT is het actief delen van kennis en expertise op het gebied van GIA in onze regio een essentieel onderdeel van het werk. Zo leveren we een bijdrage aan het 'dichtdraaien van de kraan' en daarmee aan preventie. Door de hele maatschappij te informeren wat ze kunnen doen bij GIA en handelingsperspectieven te bieden, voorkomen we dat de problemen erger worden. Er zijn in 2024 twee grote interactieve voorlichtingsbijeenkomsten in de regio georganiseerd waaraan ruim 350 professionals van verschillende organisaties hebben deelgenomen. Hier is de werkwijze en visie op de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties gedeeld. De professionals uit verschillende disciplines zijn dieper ingegaan op hun werkzaamheden, en er is uitleg gegeven over het belang protocollen en de meldcode. Tijdens de bijeenkomsten zijn veel vragen van professionals beantwoord.

Hiernaast hebben met alle gemeenten bestuurlijke accountgesprekken plaatsgevonden. Vanuit Veilig Thuis is stevig geïnvesteerd in de relatie met de ketenpartners om de samenwerking te optimaliseren. Dit deden we naast de triagetafels. Zo weten we elkaar beter en eerder te vinden daar waar er vragen zijn.

Opleiden, scholen en trainen van medewerkers

In 2024 heeft Veilig Thuis geïnvesteerd in noodzakelijke scholing en training van haar medewerkers. Dit is van belang om de professionaliteit te borgen en om medewerkers te boeien en binden om ze zo, gelet op de krappe arbeidsmarkt, te behouden voor Veilig Thuis. Nieuwe medewerkers zijn/worden intensief ingewerkt gedurende het eerste jaar. Zo hebben alle medewerkers de (vervolg)training van 'Kameleon' gevolgd. Deze training is gericht op het verhogen van de weerbaarheid van de medewerkers om zo beter te kunnen anticiperen op de dynamiek van de werkzaamheden.

Na de succesvolle introductie in 2023 zijn inmiddels 23 medewerkers van de backoffice en de spoeddienst getraind in de niet-suggestieve gespreksvoering met kinderen volgens protocol (geschikt voor feitenonderzoek naar alle vormen van kindermishandeling). Ook hebben alle VT medewerkers in 2024 deelgenomen aan bijeenkomsten in het kader van Prettig en Veilig Samenwerken. Hiermee hebben de medewerkers extra tools gekregen om een prettige, veilige werksfeer te creëren.

Veiligheid medewerkers

De veiligheid van alle medewerkers is een essentiële randvoorwaarde voor de GGD. Mede als gevolg van de veranderingen in de maatschappij, zien we dat deze veiligheid steeds vaker onder druk staat. Vandaar dat in 2024 een hulpmiddel is aangeschaft om deze veiligheid te borgen. Dit is een mobiele alarmknop die tijdens het gesprek thuis bij de cliënt of op kantoor geactiveerd kan worden. Hiermee wordt een particuliere meldkamer ingeschakeld. Deze meldkamer kan meeluisteren en zo nodig de politie naar de locatie sturen waar de medewerker zich bevindt.

Afhandeling Dossierverzoeken

Afhandeling Dossierverzoeken is aangescherpt. In de dossiers van Veilig Thuis is informatie over meerdere personen verwerkt (gezin/huishouden). Jaarlijks ontvangt Veilig Thuis ruim 150 dossierverzoeken, dit gaat met name om verzoeken voor inzage/afschrift en soms vernietigingsverzoeken. Ook ontving VT vragen en klachten over de verstrekte dossiers. Dat was aanleiding om een nieuwe werkwijze rondom deze dossierverzoeken te beschrijven. In 2024 is deze nieuwe werkwijze vastgesteld en geïmplementeerd om het dossierverzoek zo zorgvuldig mogelijk te kunnen afhandelen.

2.5 Programmaverantwoording

GGD Zuid-Limburg	Rekening 2024 in €	Rekening 2024 in €	Rekening 2024 in €	Rekening 2024 in €	Begroting na wijzigingen 2024 in €	Rekening 2024 in €	Begroting na wijzigingen 2024 in €	Rekening 2024 in €	Begroting na wijzigingen 2024 in €	Rekening 2024 in €	Begroting na wijzigingen 2024 in €
	Programmalijn GGD onderdeel: COVID-19	Programmalijn GGD onderdeel: GHOR	Programmalijn GGD onderdeel: GGD Regulier	Programmalijn GGD totaal: COVID-19- GHOR - GGD Regulier	Programmalijn GGD totaal: COVID-19/ MPX/ - Oekraïne - GHOR - GGD Regulier	Programmalijn Veilig Thuis	Programmalijn Veilig Thuis	Programmalijn Jeugd gezondheidszorg	Programmalijn Jeugd gezondheidszorg	Totaal programmalijnen: GGD, Veilig Thuis en JGZ	Totaal programmalijnen: GGD, Veilig Thuis en JGZ
Baten											
Bijdragen gemeenten	-	1.255.390	8.854.193	10.109.583	10.109.581	8.681.674	8.681.666	20.810.440	20.810.432	39.601.697	39.601.679
Tarieven Gemeenten	-	-	2.434.846	2.434.846	2.667.000	24.620	25.000	1.343.196	1.344.000	3.802.662	4.036.000
Plusproducten bijdragen	-	-	810.059	810.059	-	-	-	-	-	810.059	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	1.651.273	2.591.077	4.242.350	6.393.000	-	-	444.837	470.000	4.687.187	6.863.000
Overige bijdrage	2.731.351	-92.710	11.404.389	14.043.030	9.773.603	-	-	735.507	1.133.000	14.778.537	10.906.603
Incidentele opbrengsten	-	22.868	97.067	119.935	55.000	415	-	10.851	17.000	131.201	72.000
Totale baten	2.731.351	2.836.821	26.191.631	31.759.803	28.998.184	8.706.709	8.706.666	23.344.831	23.774.432	63.811.343	61.479.282
Lasten											
Personeelslasten	1.507.125	1.533.345	15.528.393	18.568.863	18.877.719	5.613.026	6.549.000	15.817.321	16.005.000	39.999.210	41.431.719
Huisvestingslasten	893.310	10.400	646.784	1.550.494	1.359.000	396.501	339.000	1.810.378	1.836.000	3.757.373	3.534.000
Afschrijvingslasten	-	-	19.858	19.858	2.500	-	-	129.232	125.000	149.090	127.500
Rentelasten en Bankkosten	-	262	51.522	51.784	-	-	-	18.393	-	70.177	-
Beheers en adm. lasten	208.335	242.358	966.280	1.416.973	1.432.800	129.701	209.000	134.289	143.000	1.680.963	1.784.800
Lasten vervoermiddelen	7.463	46.600	-16.667	37.396	64.000	-	-	-6.332	-	31.064	64.000
Lasten Automatisering	58.431	81.434	763.843	903.708	511.000	109.342	98.000	347.023	352.000	1.360.073	961.000
Lasten medische middelen	32.829	-	493.144	525.973	706.000	14	-	83.201	71.000	609.188	777.000
Lasten uitvoering derden	-	256.544	2.133.790	2.390.334	1.604.000	-	-	23.704	23.000	2.414.038	1.627.000
Incidentele lasten	-	16.658	32.777	49.435	95.000	2.700	-	12.845	12.000	64.980	107.000
Totale lasten	2.707.493	2.187.601	20.619.724	25.514.818	24.652.019	6.251.284	7.195.000	18.370.053	18.567.000	50.136.156	50.414.019
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	1.414.985	1.414.985	1.414.985	-	-	-	-	1.414.985	1.414.985
Overhead	23.858	649.220	6.643.598	7.316.676	5.761.150	1.366.748	1.511.666	4.927.622	5.207.432	13.611.045	12.480.248
Resultaat vóór VPB en vóór bestemming	-	-	343.294	343.294	-	1.088.677	-	47.156	-	1.479.127	-
Vennootschapsbelasting boekjaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves gedurende het jaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-	-	343.294	343.294	-	1.088.677	-	47.156	-	1.479.127	-

3. Financiële paragrafen

3.1 Algemeen

De verplicht voorgeschreven paragrafen geven inzicht in de financiële positie van de GGDZL, in beheersmatige aspecten en in de risico's.

De voor de GGDZL relevante paragrafen zijn:

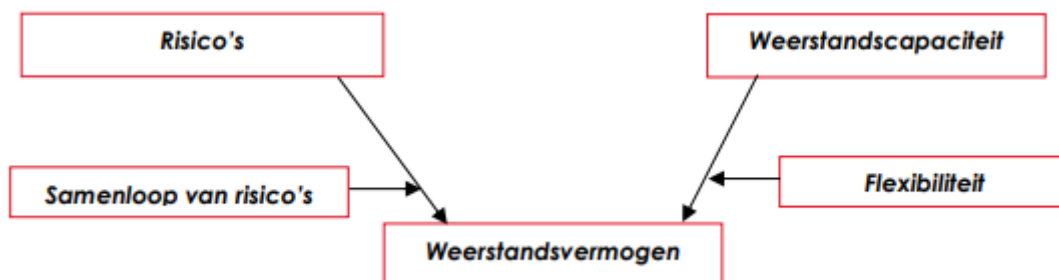
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)
- Verbonden partijen

De paragrafen grondbeleid en lokale heffingen zijn voor de GGD niet van toepassing.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Een van de belangrijkste aspecten voor het oordeel omtrent de financiële positie van de organisatie betreft het zogenaamde "weerstandsvermogen". Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de organisatie in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het gehele beleid omgegooid moet worden. In andere bewoordingen: de beschikbare financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is. Het weerstandsvermogen bestaat uit twee belangrijke onderdelen, namelijk de weerstandscapaciteit en de risico's. Het weerstandsvermogen is de weerstandscapaciteit in relatie tot deze risico's.

In onderstaande figuur komt de samenhang tussen de verschillende onderdelen tot uiting.

De paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen geeft aan hoe solide de financiële huishouding van de organisatie is en welke risico's de organisaties loopt. Om financiële tegenvallers te kunnen opvangen, moet de organisatie beschikken over weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is in artikel 11 van het BBV gedefinieerd: Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen: 1. de weerstandscapaciteit zijnde een samenstel van middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en; 2. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Algemene Reserve voor resultaatbestemming

Omschrijving	Saldo 1-1-2024 in €	Resultaat- Bestemming 2023 in €	Toevoe- gingen 2024	Ont- trekkingen 2024 in €	Saldo 31-12-2024 exclusief res. best. in €
Reserves					
Algemene reserve GGD	110.393	666.452	-	-	776.845
Algemene reserve JGZ	-131.435	131.435	-	-	-
Algemene Reserve	-21.042	797.887	-	-	776.845
Reserve risico FORGNK GMP	30.485	-	-	-	30.485
Reserve preventie	-	300.000	-	-	300.000
Overige reserves	30.485	300.000	-	-	330.485
Totaal	9.443	1.097.887	-	-	1.107.330

In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de algemene reserve en de voorzieningen worden gevormd overeenkomstig het door het Algemeen Bestuur vastgestelde beleid, waarbij de algemene reserve tenminste 6% van het totaal van de exploitatielasten van enig boekjaar moet bedragen.

Risico's

Een risico is de kans dat een gebeurtenis optreedt, met een (negatief) gevolg voor de betrokkene. De omvang van een risico kan worden geschat door de kans dat een bepaalde gebeurtenis zich voordoet te vermenigvuldigen met het ingeschatte gevolg (in euro's) van deze gebeurtenis.

De financiële positie van het onderdeel GGD blijft kwetsbaar. Naast het feit dat dit een zorgpunt is voor de financiële commissie en het bestuur heeft ook de provincie in zijn rol van toezichthouder hierover jaarlijks een opmerking gemaakt bij de begroting.

Bij de inventarisatie van risico's pretenderen we niet volledig te zijn. Toch trachten wij zo volledig mogelijk te zijn bij deze inventarisatie.

Onderstaand zijn de geïdentificeerde risico's per programma gerubriceerd. In bijlage 2 is een nadere geschatte kwantificering van de risico's opgenomen.

- Datalekken blijft een risico mede omdat de GGDZL hierbij afhankelijk is van de andere ketenpartners.
- Het risico van cyberdreigingen zoals een hack, is voor de GGDZL een reële bedreiging. Mede door de taken en verantwoordelijkheden van de GGDZL, met daarbij steeds meer data in ons beheer.
- Naast artsen kunnen ook andere beroepsbeoefenaren en daarvan afgeleid de gezondheidszorg-organisaties tuchtrechtelijk worden vervolgd c.q. aansprakelijk worden gesteld. Dit in combinatie met de steeds mondigere patiënt en het toenemende claimgedrag, kan dit voor de GGDZL onvoorziene financiële consequenties hebben.
- De landelijke tijdelijke financiering van majeure activiteiten zoals COVID-19, VIPP (Versterking infectiepreventie en pandemische paraatheid), GALA en IZA kent geen structurele borging. Dit kan ertoe leiden dat een aantal activiteiten weer afgestoten moeten worden.
- De rijksbezuinigingen kunnen leiden tot extra frictie- en afvloeiingskosten.
- Schaarste arbeidsmarkt op diverse functies, leidt tot het risico van het niet kunnen voldoen aan de gevraagde productie. Hetgeen kan leiden tot omzetsderving c.q. dure tijdelijke inhuur.
- Het aanbod van tijdelijk krachten is verkleind als gevolg van de nieuwe wetgeving Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) met betrekking tot de inhuur van ZZP'ers.

- In de begroting zijn de bijdragen voor met name Forensische geneeskunde en openbare geestelijke gezondheidszorg gebaseerd op jaarlijkse bijdragen. Deze posten kennen een semi-structureel karakter.
- Ten aanzien van de overdracht RAV is er nog een risico inzake overdrachtsbelasting. Dit risico is gekoppeld aan het al dan niet door de gemeenten garant staan voor de bijbehorende leningen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit betreft de middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote lasten te dekken. De weerstandscapaciteit van de GGD Zuid-Limburg is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Reserves
- Ruimte in de begroting

Gemeenten kennen daarnaast de onbenutte belastingcapaciteit als onderdeel van de weerstandscapaciteit. Dit is voor de GGDZL niet van toepassing.

Op 31 december 2024 is de weerstandcapaciteit van de GGDZL per programmalijn als volgt:

Weerstandscapaciteit GGD Zuid-Limburg

Peildatum 31 december 2024 vóór verwerking voorstel bestemming reguliere bedrijfsresultaat.

	GGD	Veilig Thuis	JGZ
Algemene reserve	776.845	-	-
Bestemmingsreserve	330.485	-	-
Ruimte op de begroting	-	-	-
Totaal	1.107.330	-	-

Weerstandscapaciteit GGD Zuid-Limburg

Peildatum 31 december 2024 na verwerking bestemming reguliere resultaatbestemming

	GGD	Veilig Thuis	JGZ
Algemene reserve	776.845	-	-
Bestemmingsreserve	330.485	500.000	-
Ruimte op de begroting	-	-	-
Totaal	1.107.330	500.000	-

Weerstandvermogen

De bepaling van het weerstandvermogen wordt berekend door onderstaande formule:

Weerstandvermogen = Weerstandscapaciteit / risico's

Weerstandvermogen	2024 GGD	2024 VT	2024 JGZ	2023 GGD	2023 VT	2023 JGZ
Peildatum 31-12 vóór resultaatbestemming	0,39	-	-	0,07	-	-0,13
Peildatum 31-12 na resultaatbestemming	0,39	0,47	-	0,53	-	-

Bij de bepaling van de waarde van de risico's is rekening gehouden met de kans dat een risico zal optreden (zie bijlage 2 voor een toelichting).

Het weerstandsvermogen wordt als volgt geclassificeerd:

Weerstandsvermogen	Classificatie
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Conclusie

De algemene reserve van de GGDZL dient volgens de gemeenschappelijke regeling minimaal 6% van de exploitatielasten van enig jaar te zijn. Een aantal van de gekwantificeerde risico's heeft een structureel karakter, terwijl een belangrijk deel van de weerstandscapaciteit een incidenteel karakter heeft (75% van de weerstandscapaciteit).

Het weerstandsvermogen van de GGDZL is in 2024 als ruim onvoldoende te classificeren.

JGZ heeft geen weerstandscapaciteit (geen algemene reserve). Hierdoor is met de bestaande risico's binnen JGZ het weerstandsvermogen als ruim onvoldoende te classificeren.

Veilig Thuis heeft geen weerstandscapaciteit (geen algemene reserve). Hierdoor is met de bestaande risico's binnen VT het weerstandsvermogen als ruim onvoldoende te classificeren.

Het weerstandsvermogen staat bij de GGD, JGZ en Veilig thuis onder druk, echter de deelnemende gemeenten staan als eigenaar garant voor de gehele GGD Zuid-Limburg.

Financiële kengetallen

1A	Netto Schuldquote	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Vaste schulden	13.512.500	11.845.833	10.879.167	9.912.500
B	Netto vlottende schuld	5.346.063	7.400.000	7.400.000	7.400.000
C	Overlopende passiva	7.400.699	3.800.000	3.800.000	3.800.000
D	Financiële activa	5.907.469	200.000	200.000	200.000
E	Uitzettingen	6.028.076	4.000.000	4.000.000	4.000.000
F	Liquide middelen	530.259	1.400.000	1.400.000	1.400.000
G	Overlopende activa	2.795.453	7.050.000	6.533.333	6.016.666
H	Totale baten	65.226.328	69.000.000	69.000.000	69.000.000
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	16,86%	15,07%	14,41%	13,76%
1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Vaste schulden	13.512.500	11.845.833	10.879.167	9.912.500
B	Netto vlottende schuld	5.346.063	7.400.000	7.400.000	7.400.000
C	Overlopende passiva	7.400.699	3.800.000	3.800.000	3.800.000
D	Financiële activa	5.907.469	200.000	200.000	200.000
E	Uitzettingen	6.028.076	4.000.000	4.000.000	4.000.000
F	Liquide middelen	530.259	1.400.000	1.400.000	1.400.000
G	Overlopende activa	2.795.453	7.050.000	6.533.333	6.016.666
H	Totale baten	65.226.328	69.000.000	69.000.000	69.000.000
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	16,86%	15,07%	14,41%	13,76%

2.	Solvabiliteitsratio	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Eigen vermogen	2.586.457	-	-	-
B	Balanstotaal	29.855.952	20.908.177	20.908.177	20.908.177
	Solvabiliteit (A/B)*100%	8,66%	0,00%	0,00%	0,00%
3.	Kengetal grondexploitatie				
	Niet van toepassing				
4.	Structurele exploitatieruimte	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Totale structurele lasten	63.682.221	69.000.000	69.000.000	69.000.000
B	Totale structurele baten	65.095.127	69.000.000	69.000.000	69.000.000
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	-	-	-
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	-	-	-	-
E	Totale baten	65.226.328	69.000.000	69.000.000	69.000.000
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E*100%	2,17%	0,00%	0,00%	0,00%
5.	Belastingcapaciteit				
	Niet van toepassing				

De **netto schuldquote** geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

De **solvabiliteitsratio** geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio voor de komende jaren is stabiel. De deelnemende gemeenten staan als eigenaar ook garant voor de gehele GGDZL.

Het kengetal **grondexploitatie** geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten en is alleen van toepassing bij grondbedrijven.

Het kengetal **structurele exploitatieruimte** is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. In de begroting is conform bestuurlijke afspraak slechts rekening gehouden met geringe incidentele baten en lasten. Dit om te voorkomen dat hiervoor structurele problemen ontstaan. In de jaarrekening is deze verhouding groter. Mede als gevolg van COVID-19 en het binnenhalen van projecten/subsidies.

De **belastingcapaciteit** geeft inzicht hoe de belastingdruk in de provincie of gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde en is alleen van toepassing bij gemeenten en provincies.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting.

Het gaat hierbij tevens om het gewenste onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanung voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

Het beleid van de GGDZL is gericht op het instant houden van de kapitaalgoederen. De belangrijkste insteek is de vervanging van kapitaalgoederen en voldoen aan wettelijk eisen. Voor aanschaf op basis van uitbreiding of kwaliteitsverbetering worden aanvullende besluiten genomen.

De kapitaalgoederen kunnen op basis van de volgende criteria worden aangeschaft:

- Vervanging bestaande kapitaalgoederen
- Wettelijke eisen
- Uitbreiding op basis van kwaliteitsverbetering

Voor het hoofdkantoor in Heerlen is een onderhoudsplan opgesteld. Voor de uitvoering van het groot onderhoud is op basis van dit onderhoudsplan een voorziening onderhoud gevormd. Het onderhoudsplan is in overeenstemming met het bestuur opgesteld tijdens de vernieuwbouw van het pand te Heerlen voor de duur van 10 jaar.

De mutaties met betrekking tot de onderhoudsvoorziening zijn opgenomen in het overzicht van de reserves en voorzieningen, zoals opgenomen in hoofdstuk 4.5.1.

3.4 Financiering

In de financieringsparagraaf wordt inzicht gegeven in het treasurybeleid en in de beheersing van de financiële risico's.

Het treasurybeleid van de GGD Zuid-Limburg is gericht op het zo optimaal mogelijk financieren van de publieke taak, waarbij beperking van de financiële risico's centraal staat. Deze financieringsparagraaf en het treasurystatuut zijn belangrijke instrumenten voor transparantie in de financieringsfunctie.

Kasgeldlimiet

Een berekening van de wettelijk toegestane kasgeldlimiet en de rente risiconorm is in onderstaande tabel opgenomen.

Kasgeldlimiet	Jaar 2024				jaar 2024
	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024	
Omvang begroting per 1 januari (grondslag)	52.879.497	52.879.497	52.879.497	52.879.497	52.879.497
1 Toegestane kasgeldlimiet					
- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
- in bedrag	4.336.119	4.336.119	4.336.119	4.336.119	4.336.119
2 gemiddelde omvang vlottende korte schuld					
Opgenomen gelden < 1 jaar	-9.831.204	-9.555.507	-10.136.655	-13.213.037	-10.684.100
Schuld in rekening courant	-	-	-	-	-
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3 vlottende middelen (gemidd. kwartaal)					
Contante gelden in kas	-	-	-	-	-
Tegoeden in rekening courant	-	-	-	-	-
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	-9.627.686	-5.848.258	-4.382.591	6.553.079	-3.326.363
4 Toets kasgeldlimiet					
Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-203.518	-3.707.249	-5.754.064	-19.766.116	-7.357.737
Toegestane kasgeldlimiet (1)	4.336.119	4.336.119	4.336.119	4.336.119	4.336.119
Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	4.539.637	8.043.368	10.090.183	24.102.235	11.693.856

Stap	Variabelen renterisiconorm	2024	2025	2026	2027	2028
1	Renteherzieningen	-	-	-	-	-
2	Aflossingen	1.666.667	966.667	966.667	891.667	854.167
3	Renterisico (1+2)	1.666.667	966.667	966.667	891.667	854.167
4	Renterisiconorm	9.782.234	10.153.959	10.519.501	10.898.203	12.458.627
5a (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	8.115.568	9.187.292	9.552.835	10.006.537	11.604.461
5b (4<3)	Overschrijding risiconorm	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Stap	Berekening renterisiconorm	2024	2025	2026	2027	2028
4a	Begrotingstotaal	48.911.171	50.769.794	52.597.507	54.491.017	62.293.137
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%
4= 4a*4b	Renterisiconorm	9.782.234	10.153.959	10.519.501	10.898.203	12.458.627

Renteschema:		
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	251.306
b	De externe rentebaten (idem)	-/-
Saldo rentelasten en rentebaten		251.306
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend-/-	-/-
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend-/-	-/-
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		251.306
d1	Rente over eigen vermogen	+/+
d2	Rente over voorzieningen	+/+
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		251.306
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury	251.306

Liquiditeitenbeheer

Door de hybride wijze van financiering worden tijdelijke overschotten conform wet- en regelgeving gestort in de schatkist (schatkistbankieren) en worden tijdelijke tekorten opgevangen middels kasgeldleningen. De GGD Zuid-Limburg werkt met een maandelijksse liquiditeitenplanning.

Vaste geldleningen

In 2024 is geen nieuwe vaste geldlening afgesloten.

Schatkistbankieren

Aangezien de GGD Zuid-Limburg geen contracten en/of beleggingen heeft die na 4 juni 2012 zijn aangegaan, heeft de GGD Zuid-Limburg geen nadelige consequenties hiervan ondervonden.

EMU-saldo

Om deel te kunnen nemen aan de Economische Monetaire Unie (EMU) moeten aangesloten landen onder meer voldoen aan het criterium dat de overheidsschuld (EMU-schuld) lager moet zijn dan 60% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Tevens moet het begrotingstekort (EMU-saldo) lager zijn dan 3% van het BBP. Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, terwijl de GGD Zuid Limburg zelf met het stelsel van baten en lasten werkt en op basis daarvan ook haar saldo bepaalt. Deze saldi kunnen dan ook sterk uiteenlopen. Dat de GGD Zuid Limburg toch het EMU-saldo moet presenteren heeft te maken met de afspraken in Europa over de maximaal toegestane tekorten in de collectieve sector in de landen van de euro. Ook de EMU-saldi van de decentrale overheden tellen daarbij mee. Het EMU-saldo wordt nu nog centraal doorgegeven aan het CBS en telt nog niet mee bij de afzonderlijke gemeenten. Het berekende EMU-saldo op basis van de jaarrekening bedraagt voor 2024 € 2.255.989.

3.5 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de ontwikkelingen en de belangrijkste realisaties betreffende de volgende onderwerpen:

1. Investeringsbeleid
2. Organisatiestructuur
3. Administratieve organisatie
4. Informatisering en automatisering
5. Kansen en bedreigingen
6. Personeelsbeleid
7. Rechtmatigheid

3.5.1 Investeringsbeleid

Voor een specificatie verwijzen we naar de Staat van Vaste Activa, zoals opgenomen in 4.5.1.

De investeringen bedragen in 2024 € 164.990. De belangrijkste nieuwe investeringen in 2024 betreffen alleen het bedrijfsonderdeel GGD:

- Investering voor een verbouwing van een huurpand, deze verbouwing is begin 2024 gerealiseerd voor € 54.026.
- Investering in veiligheidsvoorzieningen, zoals slagbomen en toegangssysteem € 54.607
- Vervanging inventaris € 29.382.
- Vervanging automatiseringsapparatuur € 26.975

Het investeringsbeleid van de GGDZL is met name gericht op vervangingen. Indien er sprake is van nieuwe investeringen niet zijnde vervangingen worden deze apart ter besluitvorming voorgelegd.

3.5.2 Organisatiestructuur

De volgende onderdelen worden benoemd:

- *Bestuur:* Conform de wettelijke bepaling in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur.
De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg heeft middels een bestuurs-overeenkomst de uitvoering van de GHOR-taken overgedragen aan de GGD Zuid Limburg. Het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de GHOR-taken.
- *Directie:* De directie bestond in 2024 uit een éénhoofdige directie en was verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en het beheer van de organisatie en legt hiervoor verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur.
- *Programmalijnen en ondersteunende units:* Onder de directie vallen in 2024 drie programmalijnen te weten GGD, JGZ en Veilig Thuis. Daarnaast ressorteren onder de directie vijf ondersteunende units.

3.5.3 Administratieve organisatie

De inrichting van de administratieve organisatie en interne controle is erop gericht om de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van ons handelen te waarborgen en de risico's te beheersen. De interne controle in 2024 heeft zich met name gericht op de financiële rechtmatigheid en te komen tot de verantwoordingsverklaring. Hiertoe is in 2024 een nieuw intern controleplan en controleprotocol opgesteld.

3.5.4 Informatisering en automatisering

Op het gebied van informatiebeveiliging en privacy blijft de samenleving in verandering. Het navolgen van de huidige wet- en regelgeving op dit gebied is een belangrijk thema om als GGDZL onze taak te blijven uitvoeren. Er is en blijft aandacht voor het optimaliseren van 'data-gedreven' werken, waarbij het verkrijgen van data en benutten van innovatieve mogelijkheden speerpunten waren in 2024.

De GGDZL moet inspelen op het veranderende technologische landschap en op de kansen en bedreigingen hierin. De eerste belangrijke stappen zijn gezet om aan de eisen in het kader van de NIS 2. (Network and Information Security Directive) te voldoen. De eerste scholing hebben plaatsgevonden en een implementatieplan is opgesteld.

3.5.5 Kansen en bedreigingen

Kansen:

- Een mogelijk voornemen om te investeren in een sterke publieke gezondheid is een investering in de gezondheid van Nederland. Hiertoe is het zogenaamde regioplan Zuid-Limburg vastgesteld. Mogelijkheden om met ketenpartners samen te werken om goede zorg betaalbaar te houden door te investeren in preventie.
- Noodzaak en behoefte aan beschikbaarheid van relevante gezondheidsdata. Behoeftte aan transformatie van deze data naar beleidsrelevante lokale gemeentelijke informatie.

Bedreigingen:

- Bezuinigingen op zowel gemeentelijk maar ook op rijksniveau maken het onmogelijk om te werken aan de trendbreuk om gezondheidsachterstanden in de regio in te lopen.
- De negatieve beeldvorming over gemeenschappelijke regelingen in het algemeen.
- Het brede maatschappelijke wantrouwen in overheden c.q. autoriteiten, mede als gevolg van de invloed van sociale media, maakt dat de rol van de GGDZL wijzigt.
- Globale ontwikkelingen met een humanitaire noodsituatie als gevolg kunnen hun weerslag hebben op de dienstverlening van de GGD.
- De klimatologische veranderingen kunnen nieuwe infectie ziekte, zoönose en of wateroverlast meebrengen, wat beslag legt op de middelen van de GGD.
- Het verhoogde risico op cybercriminaliteit en de snelheid waarmee technologische verandering plaatsvinden maken een kennisorganisatie extra kwetsbaar.

3.5.6 Personeelsbeleid

Onze mensen zijn ons grootste goed. Volgens de visie van Personeel en Talentontwikkeling (PTO) van de GGDZL, wordt geïnvesteerd in de vitaliteit, professionaliteit en wendbaarheid van de medewerkers. Hierdoor staat de GGD Zuid-Limburg sterk in de maatschappelijke opdracht in een omgeving die continu verandert. Er wordt nu en in de toekomst geïnvesteerd in het behouden van medewerkers en het binden van nieuwe collega's.

Toekomstbestendigheid vraagt om vooruit denken. Daarom is het belangrijk dat de GGDZL een goede positie behoudt op de arbeidsmarkt. Het ontwikkelen en neerzetten van een sterk werkgeversmerk is één van de onderwerpen, waarin 2024 is geïnvesteerd. Zo zijn en blijven we als organisatie een aantrekkelijke werkgever.

De GGDZL streeft naar een veilige werkomgeving met gelijke kansen voor iedereen. Aandacht voor diversiteit en inclusie stelt ons in staat om onze opdracht nóg beter uit te voeren: het vergroten van de gezondheid van alle burgers in Zuid-Limburg. Na het ondertekenen van het Charter Diversiteit, zijn we aan de slag gegaan met de doelstellingen waaraan de organisatie zich heeft gecommitteerd.

In 2024 is een vragenlijst uitgezet over diversiteit en inclusie op de werkvloer. De resultaten worden in 2025 verwerkt en passende acties zullen vervolgens worden geformuleerd. Om de talenten van alle medewerkers optimaal in te zetten, wordt het vermogen om te blijven leren en ontwikkelen gestimuleerd. Zo groeien niet alleen onze medewerkers als individu, maar ook onze organisatie als geheel. In 2024 is de door ons ontwikkelde methodiek van Strategische Talentontwikkeling (STO) voor het eerst ingezet als hulpmiddel om beter inzicht in de kwaliteit van het personeelsbestand te krijgen. Het bevorderen van de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers is ook in 2024 voortgezet met de continuering van ons interne programma, GGD In Balans, waaraan veel medewerkers regelmatig deelnemen.

Het ziekteverzuimpercentage bedroeg in 2024 gemiddeld 4,9%, waarbij het grootste deel langdurig verzuim betreft.

	2023	2024
Aantal fte	486	496
Aantal medewerkers	629	646
Verzuim	5,57%	4,9%

3.5.7 Rechtmatigheid

Nadat de invoering meerdere malen is uitgesteld moeten gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen een rechtmatigheidsverantwoording vanaf het verslagjaar 2023 opnemen in de jaarrekening.

Er zijn in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording (zie paragraaf 8.2) die belangrijke afwijkingen geconstateerd. Het betreft enerzijds de begrotingsrechtmatigheid en anderzijds afwijkingen in het kader van de aanbestedingen.

Voor wat betreft de begrotingsrechtmatigheid verwijzen we naar de paragraaf 4.7. Het betreft hier zogenaamde acceptabele afwijkingen. Deze zullen in deze paragraaf niet verder worden toegelicht.

Voor wat betreft de aanbestedingen is er een bedrag inclusief btw van € 940.722 (aantal 13 leveranciers) aan onrechtmatigheden geconstateerd. Dit is op te splitsen in € 161.575 (aantal 2 leveranciers) inzake Europese aanbestedingen en € 779.147 inzake afwijkingen in het kader van de interne inkoop- en aanbestedingsbeleid.

De Europese aanbestedingen hebben te maken met uitbreidingen van contracten (o.a. personeelsregelingen waarvan meer gebruik wordt gemaakt) waardoor de aanbestedingsgrens voor de duur van 4 jaar wordt overschreden. In 2025 zullen deze Europees worden aanbesteed.

De andere aanbestedingen betreffen deels geringe overschrijdingen boven het bedrag van het grensbedrag van € 25.000 exclusief BTW (€ 145.641) als gevolg van gering meerwerk tijdens het traject.

Er zijn twee overschrijdingen als gevolg van energiekosten (€ 172.569) omdat hiervoor een Europese aanbesteding liep en het tevens tijdelijke voorzieningen betreft.

Het restant betreft opdrachten waarvan de documentatie of niet voorhanden zodat het traject van aanbesteding niet kon worden aangetoond of trajecten waarvan wel is vastgelegd om een en ander uit te voeren zonder aanbestedingstraject maar waarvan geen formeel afwijkingsbesluit is opgesteld (€460.938). Voor 2024 is er een start gemaakt met het organisatiebreed kennis verbreding inzake aanbestedingen en in 2025 zal de vacature van inkoper worden ingevuld.

3.6 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

Openbaarheidsparagraaf

De openbaarheidsparagraaf is een nieuwe verplichte paragraaf die voortkomt uit artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo). De wet is bedoeld om bestuursorganen transparanter te maken en zo het belang van openbaarheid van publieke informatie beter te dienen. Om tot deze transparantie te komen dient informatie beter vindbaar en uitwisselbaar te worden. In onderstaande paragrafen wordt op drie thema's (actieve openbaarmaking, passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding) toegelicht welke acties in 2024 zijn uitgevoerd om de transparantie te bevorderen.

Actieve openbaarmaking

Onder actieve openbaarmaking verstaan we de activiteiten die ondernomen zijn om informatie uit eigen beweging openbaar te maken voor de samenleving. In 2023 zijn hiervoor de volgende activiteiten gerealiseerd:

Het implementatietraject van de Woo binnen GGDZL volgt de fasering zoals deze is voorgesteld door de VNG in het implementatieplan actief openbaar maken (Woo). In 2024 zijn we verdergegaan met de categorieën organisatiegegevens en bestuursstukken van het dagelijks bestuur, het MT en het algemeen bestuur.

Dit houdt in dat op de openbare website de volgende informatie is geplaatst en wordt beheerd:

- Hoe een informatieverzoek kan worden ingediend.
- Notulen van de bestuursvergaderingen

De rol Woo-contactfunctionaris is intern belegd. Deze persoon is onder andere te bereiken via het nieuwe webformulier. Deze belegging draagt bij aan de toegankelijkheid en transparantie van GGDZL.

Werkproces inregelen: om te zorgen dat publicaties actueel blijven, moet dit als permanent proces in de organisatie geborgd worden. Dit proces wordt ook per uitwerking van de informatiecategorieën uitgewerkt. We zijn in 2024 nog niet aangesloten op de Woo-index. De plannen voor de Woo-index zijn in 2023 opgesteld maar wegens personeelsverloop in 2024 nog niet uitgerold. Dit is een landelijk platform waar overheidsorganisaties hyperlinks kunnen plaatsen naar de te openbaren informatiecategorieën. De eerste afgeronde categorie is hier met een verwijzing naar de website van GGDZL in 2024 terug te vinden.

De zoektocht naar het permanent borgen van grote hoeveelheden informatie is gestart.

Passieve openbaarmaking

Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een Woo-verzoek. GGDZL heeft geen aparte deskundige voor de behandeling van deze verzoeken. Elk verzoek is voor de betrokken teams/medewerkers dus een extra belasting naast de normale, primaire werkzaamheden. Daarnaast zijn de vormvereisten en termijnbepalingen van de Woo streng, met snel financiële gevolgen, welke wij trachten te voorkomen door tijdig de gevraagde informatie op te leveren.

- Afhandeling Woo-verzoeken: in 2024 werden 5 Woo-verzoeken ontvangen,
- Kennisgevingen Woo: regelmatig ontvangen we, van onder andere het ministerie VWS, kennisgevingen van besluiten tot openbaarmaking, bestaande uit meerdere documenten, waarbij we elk document zorgvuldig beoordelen. Dit vraagt afstemming met het team waar de informatie is gegenereerd en een gedegen risicobeoordeling. Het gaat hier immers om informatie afkomstig van GGDZL, die door een andere organisatie gedeeld gaat worden.
- Herzien proces: de termijnen voor het afhandelen van een Woo-verzoek zijn na inwerkingtreding van de wet (1 mei 2022) verkort. Om aan de nieuwe termijnen te voldoen is het proces duidelijk in beeld gebracht. Vervolgens is de werkwijze voor de behandeling van Woo-verzoeken uitgewerkt.
- De afhandeling van een Woo-verzoek vergt een grotere inspanning en personele inzet van de teams, aangezien GGDZL niet kan terugvallen op gemeentelijke diensten hiervoor. Dit is landelijk per GGD verschillend ingericht.

3.7 Verbonden partijen

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is een verbonden partij gedefinieerd als “een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft”. Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement, dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is aanwezig indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

Binnen de GGD ZL geldt dat elke verbonden partij de goedkeuring moet hebben van het Algemeen Bestuur.

In 2024 heeft de GGD Zuid-Limburg zowel bestuurlijk als financieel een 50% minus 1 aandeel belang in Ease B.V. (gevestigd te Maastricht). Het resultaat van Ease B.V. over 2024 bedroeg negatief € 107.345.

Op 31 december 2019 heeft de GGD Zuid-Limburg conform bestuurlijke afspraak alle aandelen gekocht van de Envida JGZ B.V.

Wat betreft de risico's, die mogelijk voortkomen uit deze verbonden partijen kan worden opgemerkt dat deze ten aanzien van Ease B.V. minimaal zijn gezien de omvang van het eigen vermogen als buffer voor toekomstige negatieve resultaten. Het risico inzake de JGZ B.V. is nihil, aangezien er geen activiteiten meer plaatsvinden in deze B.V.

De voorgeschreven informatie van deze verbonden partijen luidt als volgt:

	Ease B.V.	JGZ B.V.
Eigen vermogen per 1-1	1.553.456	18.000
Eigen vermogen per 31-12	1.446.111	18.000
Vreemd vermogen per 1-1	334.279	-
Vreemd vermogen per 31-12	330.069	-
Resultaat 2024	-107.345	-

De GGDZL zelf is een verbonden partij voor de deelnemende gemeenten. Dit zijn de 16 gemeenten: Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Valkenburg a/d Geul, Vaals en Voerendaal.

4 Jaarrekening 2024

4.1 Balans per 31 december 2024
(Balans voor resultaatbestemming)

BALANS GGD Zuid-Limburg	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €		31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
ACTIVA			PASSIVA		
Vaste activa			Vaste passiva		
Materiële vaste activa			Eigen vermogen		
Investerings met economisch nut	14.579.371	15.354.229	Algemene reserve	776.845	-21.042
-			Bestemmingsreserves	330.485	30.485
Financiële vaste activa			Gerealiseerde resultaat	1.479.127	1.097.887
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	207.469	207.469		2.586.457	1.107.330
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	5.700.000	6.916.667			
	5.907.469	7.124.136	Voorzieningen		
			Voorzieningen ter egalisering van kosten	1.010.233	918.688
			Vaste schulden met een rente typische looptijd van langer dan één jaar:		
Totaal vaste activa	20.486.840	22.478.365	Onderhandse leningen van binnenlandse banken		
			en overige financiële instellingen	13.512.500	15.179.167
Flottende activa					
Vorraden	15.324	11.384	Flottende passiva		
			Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar:		
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar:			Kasgeldleningen	-	5.000.000
Vorderingen op openbare lichamen	3.027.626	3.672.956	Rekeningen courant	385.858	437.258
Uitsettingen in 'Rijks schatkist meet een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.820.293	4.175.510	Overige schulden	4.960.205	8.673.946
Rekeningen courantverhouding met een niet-financiële instelling	-	9.371		5.346.063	14.111.204
Overige vorderingen	180.157	2.500.293			
	6.028.076	10.358.130	Overlopende passiva		
			Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd	-	-
Liquide middelen			Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	7.362.123	5.179.947
Kas	2.735	2.058	Overige vooruitontvangen bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	38.576	163.498
Bank	527.524	973.871		7.400.699	5.343.445
	530.259	975.929			
Overlopende activa					
Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	1.192.618	956.707			
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.602.835	1.879.319			
	2.795.453	2.836.026			
Totaal vlottende activa	9.369.112	14.181.469	Totaal vlottende passiva	12.746.762	19.454.649
TOTAAL ACTIVA	29.855.952	36.659.834	TOTAAL PASSIVA	29.855.952	36.659.834

4.2 Rekening van baten en lasten 2024

GGD Zuid-Limburg	Rekening 2024 in €	Begroting na wijzigingen 2024 in €
Baten		
Bijdragen gemeenten	39.601.697	39.601.679
Tarieven Gemeenten	3.802.662	4.036.000
Plusproducten bijdragen	810.059	-
Bijdrage Rijk/Provincies	4.687.187	6.863.000
Overige bijdrage	14.778.537	10.906.603
Incidentele opbrengsten	131.201	72.000
Totale baten	63.811.343	61.479.282
Lasten		
Personeelslasten	39.999.210	41.431.719
Huisvestingslasten	3.757.373	3.534.000
Afschrijvingslasten	149.090	127.500
Rentelasten en Bankkosten	70.177	-
Beheers en adm. lasten	1.680.963	1.784.800
Lasten vervoermiddelen	31.064	64.000
Lasten Automatisering	1.360.073	961.000
Lasten medische middelen	609.188	777.000
Lasten uitvoering derden	2.414.038	1.627.000
Incidentele lasten	64.980	107.000
Totale lasten	50.136.156	50.414.019
Algemene dekkingsmiddelen	1.414.985	1.414.985
Overhead	13.611.045	12.480.248
Resultaat vóór VPB en vóór bestemming	1.479.127	-
Vennootschapsbelasting boekjaar	-	-
Ontrekkingen aan reserves gedurende het jaar	-	-
Gerealiseerde resultaat	1.479.127	-

Na de rekening van baten en lasten per programma is een overzicht van de primaire en gewijzigde begroting per programma opgenomen. In de toelichting op de rekening van baten en lasten is steeds een vergelijking gemaakt tussen de realisatie en de bijgestelde begroting 2024.

4.3 Rekening van baten en lasten 2024 per programmalijn

GGD Zuid-Limburg	Rekening 2024 in €	Rekening 2024 in €	Rekening 2024 in €	Rekening 2024 in €	Begroting na wijzigingen 2024 in €	Rekening 2024 in €	Begroting na wijzigingen 2024 in €	Rekening 2024 in €	Begroting na wijzigingen 2024 in €	Rekening 2024 in €	Begroting na wijzigingen 2024 in €
	Programmalijn GGD onderdeel: COVID-19	Programmalijn GGD onderdeel: GHOR	Programmalijn GGD onderdeel: GGD Regulier	Programmalijn GGD totaal: COVID-19- GHOR - GGD Regulier	Programmalijn GGD totaal: COVID- 19/MPX/ Oekraïne - GHOR - GGD Regulier	Programmalijn Veilig Thuis	Programmalijn Veilig Thuis	Programmalijn Jeugd gezondheidszorg	Programmalijn Jeugd gezondheidszorg	Totaal programmalijnen: GGD, Veilig Thuis en JGZ	Totaal programmalijnen: GGD, Veilig Thuis en JGZ
Baten											
Bijdragen gemeenten	-	1.255.390	8.854.193	10.109.583	10.109.581	8.681.674	8.681.666	20.810.440	20.810.432	39.601.697	39.601.679
Tarieven Gemeenten	-	-	2.434.846	2.434.846	2.667.000	24.620	25.000	1.343.196	1.344.000	3.802.662	4.036.000
Plusproducten bijdragen	-	-	810.059	810.059	-	-	-	-	-	810.059	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	1.651.273	2.591.077	4.242.350	6.393.000	-	-	444.837	470.000	4.687.187	6.863.000
Overige bijdrage	2.731.351	-92.710	11.404.389	14.043.030	9.773.603	-	-	735.507	1.133.000	14.778.537	10.906.603
Incidentele opbrengsten	-	22.868	97.067	119.935	55.000	415	-	10.851	17.000	131.201	72.000
Totale baten	2.731.351	2.836.821	26.191.631	31.759.803	28.998.184	8.706.709	8.706.666	23.344.831	23.774.432	63.811.343	61.479.282
Lasten											
Personeelslasten	1.507.125	1.533.345	15.528.393	18.568.863	18.877.719	5.613.026	6.549.000	15.817.321	16.005.000	39.999.210	41.431.719
Huisvestingslasten	893.310	10.400	646.784	1.550.494	1.359.000	396.501	339.000	1.810.378	1.836.000	3.757.373	3.534.000
Afschrijvingslasten	-	-	19.858	19.858	2.500	-	-	129.232	125.000	149.090	127.500
Rentelasten en Bankkosten	-	262	51.522	51.784	-	-	-	18.393	-	70.177	-
Beheers en adm. lasten	208.335	242.358	966.280	1.416.973	1.432.800	129.701	209.000	134.289	143.000	1.680.963	1.784.800
Lasten vervoermiddelen	7.463	46.600	-16.667	37.396	64.000	-	-	-6.332	-	31.064	64.000
Lasten Automatisering	58.431	81.434	763.843	903.708	511.000	109.342	98.000	347.023	352.000	1.360.073	961.000
Lasten medische middelen	32.829	-	493.144	525.973	706.000	14	-	83.201	71.000	609.188	777.000
Lasten uitvoering derden	-	256.544	2.133.790	2.390.334	1.604.000	-	-	23.704	23.000	2.414.038	1.627.000
Incidentele lasten	-	16.658	32.777	49.435	95.000	2.700	-	12.845	12.000	64.980	107.000
Totale lasten	2.707.493	2.187.601	20.619.724	25.514.818	24.652.019	6.251.284	7.195.000	18.370.053	18.567.000	50.136.156	50.414.019
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	1.414.985	1.414.985	1.414.985	-	-	-	-	1.414.985	1.414.985
Overhead	23.858	649.220	6.643.598	7.316.676	5.761.150	1.366.748	1.511.666	4.927.622	5.207.432	13.611.045	12.480.248
Resultaat vóór VPB en vóór bestemming Vennootschapsbelasting boekjaar	-	-	343.294	343.294	-	1.088.677	-	47.156	-	1.479.127	-
Onttrekkingen aan reserves gedurende het jaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-	-	343.294	343.294	-	1.088.677	-	47.156	-	1.479.127	-

Begroting 2024 per programma

[illegible]

4.4 Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vennootschapsbelasting

Met de invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen heeft de GGD Zuid Limburg per 1 januari 2016 te maken met het feit dat ze voor een deel van hun activiteiten (forensische geneeskunde) onder de vennootschapsbelastingplicht vallen.

Materiële vaste activa

De investeringen met economisch nut worden gewaardeerd tegen aanschaffings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen, tot een restwaarde van € 0. Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 2.500 worden niet geactiveerd. De jaarlijkse afschrijvingen worden berekend op basis van een vast percentage van voornoemde kosten, op basis van de geschatte economische levensduur. Afschrijving start in de maand van ingebruikname van het activum. Bij de waardering is rekening gehouden met duurzame waardeverminderingen indien deze zich voordoen.

De afschrijvingspercentages zijn vastgelegd in de Financiële verordening ex. artikel 212 Gemeentewet en luiden als volgt:

Omschrijving	%
Gronden en terreinen	0
Bedrijfsgebouwen:	
• (Ver)nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen	2
• Nieuwbouw/renovatie tijdelijke bedrijfsgebouwen: contractduur met max.	4
• Renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen	4
• Technische installaties in bedrijfsgebouwen	4
Machines, apparaten en installaties:	
• Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen	10
• Telefooninstallaties	10
Vervoermiddelen	20
Overige materiele vaste activa:	
• Inrichting/inventaris	10
• (Kantoor)meubilair	10
• Media-apparatuur	10
• Overige automatiseringsapparatuur	20
• Mobiele automatiseringsapparatuur	33

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De uitstaande gelden zijn opgenomen tegen nominale waarde. Bij de waardering is rekening gehouden met duurzame waardeverminderingen indien deze zich voordoen.

Vorraden

Vorraden betreffen uitsluitend gereed product/handelsgoederen. Deze worden gewaardeerd tegen kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. De voorziening naar lagere marktwaarde komt tot stand op basis van individuele beoordeling van de voorraden.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. De voorziening voor het risico van oninbaarheid komt tot stand op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa worden opgenomen tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit de jaarrekening.

Algemene reserve

De algemene reserve is een reserve waarin de winstbestemming respectievelijk verwerking van het verlies wordt verwerkt. De algemene reserve is opgenomen tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserve

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan door het Algemeen Bestuur een bepaalde bestemming is gekoppeld. De bestemmingsreserves worden opgenomen tegen nominale waarde. Jaarlijks wordt gekeken of een reserve in stand moet worden gehouden en of de hoogte van de reserve nog voldoende is.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn ingesteld om toekomstige verplichtingen, verliezen en risico's op te vangen. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voor arbeidsgelateerde verplichtingen met een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale aanvangswaarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn, baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, zijn aan het onderhavige boekjaar toegerekend.

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zijn toegewezen aan de programma's. Binnen deze programma's zijn de middelen opgenomen onder de post bijdrage gemeente.

Onvoorzien

De GGDZL maakt geen gebruik van een post onvoorzien. Een toelichting op een eventueel verloop hiervan, zoals het BBV voorschrijft, wordt derhalve niet opgenomen.

Rechtmatigheid

Voor de rechtmatigheid heeft het Algemeen Bestuur op 18 december 2024 een controleprotocol en een normenkader vastgesteld.

De controle op rechtmatigheid voor het kalenderjaar 2024 is limitatief gericht op:

1. De naleving van wettelijke kaders, zoals die in de tabel "Normenkader 2024" van de bijlage "Inventarisatie externe en interne wet- en regelgeving" is opgenomen. Dit laatste is, voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheers handelingen betreffen of kunnen betreffen.
2. De naleving van de volgende interne kaders:
 - De begroting;
 - Financiële verordening ex artikel 212 GW;
 - De overige kaders zoals opgenomen in de kolom "Normenkader 2024" van het controleprotocol 2024.

4.5 Financiële toelichting

De financiële toelichting voor de balans vindt plaats middels vergelijking tussen de stand per 31 december 2024 en de stand per 31 december 2023.

De financiële toelichting van de rekening baten en lasten vindt plaats middels vergelijking tussen de realisatie en de begroting per kostensoort. In de toelichting per kostensoort is per bedrijfsonderdeel, indien sprake is van een afwijking, een toelichting opgenomen. Het resultaat na vennootschapsbelasting van de GGD wordt ten opzichte van de begroting veroorzaakt door de volgende incidentele aspecten:

Toelichting Resultaat € 1.479.127

Resultaat GGD € 343.294	Hoger lager	of	Voordelig	Nadelig	Inc. Struct.	/
Hogere baten	Hoger		2.697.000	-		I
Incidentele opbrengsten	Hoger		65.000	-		I
Hogere projectkosten (verdeeld over diverse kostensoorten)	Hoger		-	1.628.000		I
Frictiekosten SMA cf. bestuursbesluit	Hoger		-	556.000		I
Lagere Lab-kosten ASG	Lager		180.000			I
Hoger kosten automatisering	Hoger			415.000		I
GGD – voordelig saldo			343.000	-		

- De hogere baten zijn het gevolg van projectgelden die, mede door het penvoerderschap van de GGD voor diverse projecten, hoger zijn dan begroot. Zie voor een nadere toelichting de toelichting op de baten en lasten.
- De incidentele baten hebben met name betrekking op de afwikkeling van de overdracht van het MCC aan de Politie.
- Tegenover de hogere projectkosten staan ook hogere projectopbrengsten.
- De lagere lab-kosten zijn het gevolg van intensief sturen op de beschikbare rijksmiddelen voor aanvullende seksuele gezondheid. De rijksmiddelen kennen een plafond en worden te laag geïndexeerd.
- De hogere automatiseringskosten zijn deels het gevolg van meer personeel (a.g.v. projecten). Daarnaast zijn er meer automatiseringskosten die niet meer vallen onder de overheadkosten maar als directe kosten zijn aan te merken.

Resultaat Veilig Thuis € 1.088.677	Hoger lager	of	Voordelig	Nadelig	Inc. Struct.	/
Personeelslasten a.g.v. onderbezetting	Lager		936.000	-		I
Overhead a.g.v. onderbezetting	Lager		145.000	-		I
Overige materiele kosten	Lager		7.500	-		I
Saldo			1.088.500	-		

- De lagere personeelslasten en de daarbij behorende overheadkosten zijn aanzienlijk lager als gevolg van het feit dat in 2024 de bezetting niet op peil is geweest. De krapte op de arbeidsmarkt is voor de functies bij Veilig Thuis aanzienlijk. Voor een nadere toelichting verwijzen we naar het jaarverslag onderdeel Veilig Thuis.

Resultaat Jeugd Gezondheidszorg € 47.156	Hoger lager	of	Voordelig	Nadelig	Inc. Struct.	/
Baten	Lager		-	429.000		I
Personeelslasten	Lager		188.000	-		I
Lasten medische middelen	Lager		8.000	-		I
Overhead	Lager		280.000	-		I
Jeugd Gezondheidszorg –voordelig saldo			47.000	-		

- De lagere baten zijn het gevolg van een verschuiving van de projectopbrengsten die in de begroting zijn opgenomen onder het onderdeel JGZ maar in de realisatie zijn verantwoord onder de projectopbrengsten bij het onderdeel GGD.
- Door deze doorbelasting naar het onderdeel GGD (zie ook de toelichting bij de vorige bullet) zijn de personele lasten en de overhead lager dan begroot.
- De lagere overige lasten betreffen geringe verschuivingen en liggen in lijn met de begroting.

4.5.1 Toelichting balans

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

Investerings met economisch nut	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Boekwaarde per 1-1	15.320.622	21.513.285
Investerings	164.990	687.713
Desinvesteringen RAV	-	-6.250.112
Afschrijvingen boekjaar	941.812	630.264
Boekwaarde per 31-12	14.543.800	15.320.622
Ingebruikname 2024/2023	35.571	33.607
Totaal	14.579.371	15.354.229

Voor een specificatie verwijzen we naar de Activastaat (zie volgende pagina).

De investeringen bedragen in 2024 € 164.990. De belangrijkste nieuwe investeringen in 2024 betreffen alleen het bedrijfsonderdeel GGD:

- Investering voor een verbouwing van een huurpand, deze verbouwing is begin 2024 gerealiseerd voor € 54.026.
- Investering in veiligheidsvoorzieningen, zoals slagbomen en toegangssysteem € 54.607
- Vervanging inventaris € 29.382.
- Vervanging automatiseringsapparatuur € 26.975.

Staat van Vaste Activa 2024

Materiële vaste activa staat	Aanschaf- waarde 1-1-2024 €	Cumulatieve afschrijving t/m 2023 €	Boekwaarde per 1-1-2024 €	Investerings 2024 €	Verminderings 2024 €	Reguliere afschrijving 2024 €	Afschrijving verminderingen 2024 €	Aanschaf- waarde 31-12-2024 €	Cumulatieve afschrijving t/m 2024 €	Boekwaarde per 31-12-2024 €
GRONDEN EN TERREINEN										
1. Terreinen										
GGD	2.018.750	-	2.018.750	-	-	-	-	2.018.750	-	2.018.750
Totaal GRONDEN EN TERREINEN	2.018.750		2.018.750	-	-	-	-	2.018.750	-	2.018.750
BEDRIJFSGEBOUWEN										
2. (Ver)nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen										
GGD	8.843.691	1.061.852	7.781.839	-	-	176.992	-	8.695.872	1.091.025	7.604.847
JGZ	43.073	32.642	10.431	-	-	2.154	-	43.073	34.796	8.277
Totaal	8.886.764	1.094.494	7.792.270	-	-	179.146	-	8.738.945	1.125.821	7.613.124
3. Nieuwbouw/renovatie, restauratie en aankoop kantoren en tijdelijke bedrijfsgebouwen										
GGD	1.107.799	228.088	879.711	54.026	-	95.077	-	1.161.825	323.165	838.660
Totaal	1.107.799	228.088	879.711	54.026	-	95.077	-	1.161.825	323.165	838.660
4. Technische installaties in bedrijfsgebouwen										
GGD	3.450.728	826.777	2.623.951	-	-	138.419	-	3.450.728	965.196	2.485.532
Totaal	3.450.728	826.777	2.623.951	-	-	138.419	-	3.450.728	965.196	2.485.532
TOTAAL BEDRIJFSGEBOUWEN	13.445.291	2.149.359	11.295.932	54.026	-	412.642	-	13.499.317	2.562.001	10.937.316
MACHINES, APPARATEN EN INSTALLATIES										
5. Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen										
GGD	76.594	45.652	30.942	54.607	-	9.670	-	131.201	55.322	75.879
TOTAAL MACHINES, APPARATEN EN INSTALLATIES	76.594	45.652	30.942	54.607	-	9.670	-	131.201	55.322	75.879
VERVOERMIDDELEN										
6. Vervoermiddelen										
GGD	86.499	12.975	73.524	-		17.299		86.499	30.274	56.225
TOTAAL VERVOERMIDDELEN	86.499	12.975	73.524	-	-	17.299	-	86.499	30.274	56.225
OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA										
7. Inrichting / inventaris										
GGD	1.162.078	463.073	699.005	29.382	-	118.292	-	1.191.460	581.365	610.095
JGZ	259.270	209.295	49.975	-	-	15.578	-	259.270	224.873	34.397
Totaal	1.421.348	672.368	748.980	29.382	-	133.870	-	1.450.730	806.238	644.492
8. (Kantoor)meubilair										
GGD	1.374.448	751.121	623.327	-	-	137.445	-	1.374.448	888.566	485.882
9. Media-apparatuur										
GGD	366.803	154.036	212.767	-	-	36.680	-	366.803	190.716	176.087
10. (Mobiele) automatiseringsapparatuur										
GGD	3.390.957	3.104.302	286.655	26.975	-	188.156	-	3.417.932	3.292.458	125.474
11. Overige automatiseringsapparatuur										
GGD	272.510	242.765	29.745	-	-	6.050	-	272.510	248.815	23.695
JGZ	110.248	110.248	-	-	-	-	-	110.248	110.248	-
Totaal	382.758	353.013	29.745	-	-	6.050	-	382.758	359.063	23.695
TOTAAL OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA	6.936.314	5.034.840	1.901.474	56.357	-	502.201	-	6.992.671	5.537.041	1.455.630
TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA	22.563.448	7.242.826	15.320.622	164.990	-	941.812	-	22.728.438	8.184.638	14.543.800
INGEBRUIKNAME ACTIVA 2025			33.607							35.571
TOTAAL-GENERAAL			15.354.229							14.579.371

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Saldo per 1-1	207.469	207.469
Investerings	-	-
Desinvesterings	-	-
Afwaarderingen	-	-
Saldo per 31-12	207.469	207.469
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Saldo per 1-1	6.916.667	-
Uitzettingen	-	8.533.333
Ontvangen aflossingen	1.216.667	1.616.666
Saldo per 31-12	5.700.000	6.916.667

De kapitaalverstrekking aan deelnemingen hebben enerzijds betrekking op de verkrijgingsprijs aandelen in Ease B.V. (€ 189.469) en anderzijds op de overname van de JGZ B.V. (€ 18.000) bij vorming van de huidige JGZ.

De uitzettingen betreffen uitgeleende gelden aan de RAV Limburg die na de fusie zijn achtergebleven bij GGDZL.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

Voorraden	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Voorraad vaccins	15.324	11.384
Totaal	15.324	11.384

De voorraad vaccins heeft betrekking op reguliere voorraden ten behoeve infectieziektebestrijding.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Vorderingen op deelnemende gemeenten	1.658.869	2.612.262
Overige vordering op openbare lichamen	1.368.757	1.060.694
Totaal	3.027.626	3.672.956

De vordering op deelnemende gemeenten betreffen voornamelijk uit nog openstaande facturen betreffende FGK november en december, de eindafrekening 2024 KO, de index op de gemeentelijke bijdrage 2024 en de eindafrekening IZA 2024 € 741.604.

De vordering op de overige openbare lichamen bestaat hoofdzakelijk uit de facturatie van de subsidie borging FG € 504.950, bijdrage VIP Pijler 5 € 197.856, declaratie Oekraïne € 110.856 en de facturatie FG over november en december aan de Politie.

Schatkistbankieren	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Schatkistbankieren	2.820.293	4.175.510
Totaal	2.820.293	4.175.510

Rekening courant	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Rekening courantverhouding JGZ bv	-	9.371
Saldo per 31 december	-	9.371

De overige rekeningcourant verhoudingen betreffen een schuldpositie en zijn derhalve opgenomen onder de passiva.

Overige vorderingen	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Overige vorderingen	199.837	2.527.428
Af: voorziening voor oninbaarheid	-19.680	-27.135
Totaal	180.157	2.500.293

De afwikkeling van de overige vorderingen kent een normaal verloop. De overige vorderingen betreffen de debiteurenstand per 31 december 2024. De voorziening voor oninbaarheid per 31 december 2024 heeft betrekking op de openstaande debiteuren.

Schatkistbankieren

Aangezien de GGD Zuid Limburg geen contracten en/of beleggingen heeft die na 4 juni 2012 zijn aangegaan, heeft de GGD Zuid Limburg geen nadelige consequenties hiervan ondervonden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.257.885			
			Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3
					Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.008.931	844.205	702.674	584.187
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	248.954	413.681	555.212	673.698
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	62.894.267			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	62.894.267			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4a)*2% met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag	1.257.885			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
			Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3
					Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	91.812.726	76.822.632	64.645.973	53.745.224
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.008.931	844.205	702.674	584.187

Liquide middelen

Liquide middelen	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Kas	2.735	2.058
Bank	527.524	973.871
Totaal	530.259	975.929

Over de liquide middelen kan de GGD Zuid-Limburg vrij beschikken.

Overlopende activa

Overlopende activa	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen dien ontstaan door voorfinanciering op uitkering met een specifiek bestedingsdoel		
Nog te ontvangen van Rijk	1.103.637	755.999
Nog te ontvangen van de Nederlandse overheidslichamen	88.981	200.708
Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot bedragen totaal	1.192.618	956.707
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen totaal	1.602.835	1.879.319
Totaal	2.795.453	2.836.026

De post "Nog te ontvangen van Rijk" betreft met name PGA € 506.000 en € 478.000 heeft betrekking op de subsidie vroeg signalering in de wijk van ZONMW. Het restantbedrag betreft diverse kleinere posten.

De post "Nog te ontvangen van de Nederlandse overheidslichamen" is opgebouwd uit diverse kleinere posten waaronder o.a. € 30.000 voor het terugbrengen in originele staat van de Looierstraat, € 20.000 OGGZ en € 26.000 voor SHE (Sustainable Healthy ERMN).

De overige nog te ontvangen bedragen betreft een vordering op de RAV Limburg inzake pensioen € 200.000 verder betreft het een aantal vooruitbetaalde nota's zoals automatisering en pensioenverzekeringen € 706.000. Tenslotte is hierin opgenomen de borgsommen inzake de gehuurde panden € 499.000.

Specificatie overlopende activa: Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot bedragen	Saldo 1 januari 2024 in €	Toevoegingen €	Ontvangen bedragen in €	Terugbetalingen in €	Saldo 31 december 2024 in €
Europese overheidslichamen					
Niet van toepassing	-	-	-	-	-
Het Rijk					
Provincie Limburg	40.061	-43.050	-	-	-2.989
RIVM	393.942	-248.230	-	-	145.712
VWS	119.082	-26.767	-	-	92.315
ZonMW	9.990	478.437	-	-	488.427
GGD GHOR NL	97.771	141.209	-	-	238.980
Belastingdienst	43.435	-6.654	-	-	36.781
RVO	-	27.744	-	-	27.744
BNG	51.718	24.949	-	-	76.667
<i>Subtotaal</i>	755.999	347.638	-	-	1.103.637
Overige Nederlandse overheidslichamen					
Gezamenlijke gemeenten	200.392	-191.362	-	-	9.030
Gemeente Eijsden-Margraten	-	2.500	-	-	2.500
Gemeente Maastricht	-30.385	38.448	-	-	8.063
Gemeente Sittard-Geleen	19.741	695	-	-	20.436
Gemeente Heerlen	10.720	-9.202	-	-	1.518
Gemeente Valkenburg	240	-240	-	-	-
Gemeente Gulpen	-	30.000	-	-	30.000
Gemeente Voerendaal	-	17.434	-	-	17.434
<i>Subtotaal</i>	200.708	-111.727	-	-	88.981
Totaal van de van EU en NL voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	956.707	235.911	-	-	1.192.618

Passiva

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Omschrijving	Saldo 1-1-2024 in €	Resultaat- bestemming 2023 in €	Toevoe- gingen 2024 in €	Ottrek- kingen 2024 in €	Saldo 31-12-2024 exclusief res. best. 2024 in €
Reserves					
Algemene reserve GGD	110.393	666.452	-	-	776.845
Algemene reserve VT	-	-	-	-	-
Algemene reserve JGZ	-131.435	131.435	-	-	-
Algemene Reserve	-21.042	797.887	-	-	776.845
Reserve Preventie	-	300.000	-	-	300.000
Reserve risico FORGNK	30.485	-	-	-	30.485
Overige reserves	30.485	300.000	-	-	330.485
Totaal	9.443	1.097.887	-	-	1.107.330

Bestemmingsreserve preventie

Naar aanleiding van het positieve resultaat 2023 heeft het Algemeen Bestuur op 28 juni 2024 € 300.000 te storten in een bestemmingsreserve Preventie. Uit deze reserve kunnen aanvullende middelen worden ingezet voor projecten in het kader van preventie of ter overbrugging van de borging van preventie activiteiten. Onttrekking aan deze reserve is alleen mogelijk nadat hiervoor een plan is opgesteld en door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.

Bestemmingsreserve risico FOR GMP

Deze bestemmingsreserve is gevormd om schommelingen met betrekking tot het resultaat van forensische geneeskunde te kunnen opvangen. De afgelopen jaren komen nog nauwelijks schommelingen voor. In verband met de landelijke ontwikkelingen bij de politie, en de onzekerheid die daarmee samengaat, is bestuurlijk besloten deze reserve voorlopig in stand te houden.

Structurele stortingen/onttrekkingen reserves

Er vinden ten aanzien van de reserves geen structurele stortingen en/of onttrekkingen plaats.

Voorzieningen

Voorzieningen ter egaliseren van kosten	Saldo 1-1-2024 in €	Toevoegingen 2024 in €	Aanwending 2024 in €	Saldo 31-12-2024 in €
Voorziening onderhoud gebouw hoofdkantoor	253.247	92.461	100.069	245.639
Voorziening personele verplichtingen	665.441	99.153	-	764.594
Totaal	918.688	191.614	100.069	1.010.233

Voorziening onderhoud gebouw hoofdkantoor

Voor het hoofdkantoor in Heerlen is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. De vernieuwbouw van het pand in Heerlen dateert uit najaar 2017. Uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden zijn onder andere onderhoud diverse installaties conform onderhoudscontract en onderhoud bouwkundig, onder andere middels schilderwerkzaamheden. De toevoegingen en aanwendingen in zijn conform het onderhoudsplan gedaan.

Voorziening personele verplichtingen

Dit betreft een verplichting voor verlofsparen. Bij verlofsparen is sprake van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen, die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, waarvoor een voorziening voor gevormd dient te worden. De toevoeging is het gevolg van enerzijds de indexering en anderzijds de toename in uren aan verlofsparen.

Vaste schulden

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van langer dan één jaar:

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
1. NWB 1,510%	6.600.000	6.800.000
2. BNG 5,08%	412.500	562.500
3. NWB 0,770%	800.000	900.000
4. BNG 5,00%	750.000	800.000
5. BNG 1,655%	1.550.000	1.616.667
6. BNG 1,5%	1.250.000	1.300.000
7. BNG -0,3%	950.000	1.150.000
8. BNG -0,45%	-	700.000
9. BNG 2,98%	1.200.000	1.350.000
Totaal	13.512.500	15.179.167

Lening nr. 1: financiering vernieuwbouw van het pand in Heerlen.

Lening nr. 2: financiering restant van de aankoop van het pand te Heerlen (fusie 2006).

Lening nr. 3: financiering vernieuwbouw (inventaris etc.) van het pand in Heerlen.

Lening nr. 4: financiering ambulancepost te Sittard-Geleen.

Lening nr. 5: werkvoorschot RAV.

Lening nr. 6: financiering ambulancepost te Landgraaf.

Lening nr. 7: financiering van de diverse activa RAV.

Lening nr. 8: werkvoorschot GGD.

Lening nr. 9: financiering ambulancepost te Gulpen.

Tegenover de leningen inzake de RAV is ook een vordering RAV (uitstaande gelden) opgenomen.

Mutatieoverzicht:

Omschrijving	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Saldo per 1 januari	15.179.167	17.245.833
Opnamen	-	-
Aflossingen lopend boekjaar	1.666.667	2.066.666
Saldo per 31 december	13.512.500	15.179.167

De totale rentelast van de leningen is € 251.306. Hiervan wordt € 117.248 doorbelast aan Ambulancezorg Limburg. De aflossingsverplichting korter dan één jaar bedraagt € 966.667.

Flottende passiva

Netto flottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Banksaldi	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Kasgeldlening	-	5.000.000
Totaal	-	5.000.000

Eind 2023 betreft dit een kasgeldlening BNG. Deze kasgeldlening is aangegaan om een tijdelijk liquiditeitstekort op te vangen.

Rekeningen-courant	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Rekening-courantverhouding GGD-JGZ BV	17.914	-
Rekening-courantverhouding Veiligheidsregio ZL	367.944	437.258
Totaal	385.858	437.258

De rekening-courantverhouding met de JGZ-BV heeft betrekking op de eigen BV van de GGDZL. De rekening-courantverhouding met de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) volgt uit de uitvoering van de taken inzake de GHOR.

Overige schulden	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Pensioenpremies en sociale lasten	97.372	581.925
Loonheffing	2.467.202	2.211.036
Omzetbelasting	154.549	101.952
Overige schulden en nog te betalen bedragen	2.241.082	5.779.033
Totaal	4.960.205	8.673.946

Het saldo van de overige schulden bestaat uit openstaande posten inzake het normale handelsverkeer. De afwikkeling hiervan kent een normaal verloop.

Overlopende passiva

Overlopende passiva	31 december 2024 in €	31 december 2023 in €
Van Europese en/of Nederlandse overheidslichamen (vooruit)ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.		
Rijk	4.130.136	3.462.609
Overige Nederlandse overheidslichamen	3.231.987	1.717.338
Totaal van Europese en Nederlandse overheidslichamen	7.362.123	5.179.947
ontvangen voorschot bedragen		
verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.		
	38.576	163.498
Totaal	7.400.699	5.343.445

De afwikkeling van de overige overlopende passiva kent een normaal verloop.

Specificatie overlopende passiva: Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot bedragen	Saldo 1 januari 2024 in €	Ontvangen bedragen in €	Vrij-gevallen bedragen in €	Terug betalingen in €	Saldo 31 december 2024 in €
Het Rijk					
Provincie Limburg	980.644	-924.090	-	-	56.554
RIVM	1.073.080	-698.062	-	-	375.018
RVO	-	1.789	-	-	1.789
UWV	-	14.652	-	-	14.652
VWS	964.148	1.052.877	-	-	2.017.025
ZonMW	367.049	803.357	-	-	1.170.406
GGD GHOR Nederland	77.688	367.561	-	-	445.249
Belastingdienst	-	49.443	-	-	49.443
<i>Subtotaal</i>	<i>3.462.609</i>	<i>667.527</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>4.130.136</i>
Overige Nederlandse overheidslichamen					
Gemeente Eijsden-Margraten	36.584	-11.228	-	-	25.356
Gemeente Heerlen	19.883	470.661	-	-	490.544
Gemeente Maastricht	-7.582	19.366	-	-	11.784
Gemeente Meerssen	-	1.193	-	-	1.193
Gemeente Sittard-Geleen	49.207	25.453	-	-	74.660
Gemeente Venlo	-	30.600	-	-	30.600
Gemeente Voerendaal	-	17.434	-	-	17.434
Gemeente Simpelveld	9.066	350.705	-	-	359.771
Gemeente Kerkrade	15.711	-287.532	-	-	-271.821
Gemeente Beekdaelen	3.700	5.229	-	-	8.929
Gemeente Rotterdam	3.173	91.746	-	-	94.919
GGD Amsterdam	23.711	54.786	-	-	78.497
GGD Brabant-Zuidoost	1.037	50.107	-	-	51.144
GGD Gelderland Zuid	79.643	-75.190	-	-	4.453
GGD Haaglanden	28.307	58.078	-	-	86.385
GGD HART VOOR BRABANT	634	25.144	-	-	25.778
GGD Zuid-Limburg	-	114.609	-	-	114.609
GGD IJsselland	2.000	-2.000	-	-	-
Veiligheidsregio Limburg Noord	145.779	777.601	-	-	923.380
Veiligheidsregio Gelderland	10.000	5.097	-	-	15.097
Gezamenlijke gemeenten	1.296.485	-207.210	-	-	1.089.275
<i>Subtotaal</i>	<i>1.717.338</i>	<i>1.514.648</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>3.231.987</i>
Totaal van de van EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	5.179.947	2.182.176	-	-	7.362.123

De afwikkeling van de overige overlopende passiva kent een normaal verloop. De stijging binnen het rijk is toe te wijzen aan de terugbetaling die de GGDZL moet doen in het kader van SPUK COVID-19. Op het gebied van de overige Nederlandse overheidslichamen is de stijging met name toe te wijzen aan de factuur voor de exploitatiekosten van de veiligheidsregio Limburg Noord in het kader van één forensische dienst Limburg € 923.380.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De financiële verplichtingen waaraan de GGDZL voor de komende jaren aan gebonden is en die niet uit de balans blijken zijn de volgende:

- De aangegane verplichtingen inzake servicecontracten (RAET, Openline en Canon, Vebego, Mees Catering en Spie) bedragen € 8.405.691.
- De aangegane huurverplichtingen inzake CJG's en overige werklocaties bedragen € 6.097.167
- De aangegane operational leaseverplichtingen bedragen € 176.723
- De aangegane verplichtingen inzake COVID-19 bedragen € 86.717.

Gebeurtenissen na balansdatum

Ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening zijn geen andere relevante gebeurtenissen na balansdatum bekend (die zouden moeten worden verwerkt in het jaarresultaat).

4.5.2 Toelichting rekening van baten en lasten

In de toelichting op de rekening van baten en lasten wordt ingegaan op de, in materiële zin, belangrijkste posten.

Baten

Baten	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijzigingen in €
Bijdragen gemeenten	39.601.697	39.601.679
Tarieven Gemeenten	4.612.721	4.036.000
Bijdrage Rijk/Provincies	4.687.187	6.863.000
Overige bijdrage	14.778.537	10.906.603
Incidentele opbrengsten	131.201	72.000
Totale baten	63.811.343	61.479.282

Bijdrage gemeenten basispakket (€ 18)

De afwijking in de bijdrage Gemeenten betreft een afrondingsverschil.

Tarieven gemeenten/bijdrage gemeenten plusproducten (per saldo € 600.000)

De tarieven plusproducten Gemeenten zijn € 600.000 hoger dan de begroting. De stijging wordt voor € 92.000 veroorzaakt door meer omzet bij THZ. Daarnaast zijn hier, door de vorming van de forensische dienst Limburg ook de opbrengsten van Limburg noord opgenomen.

Bijdrage Rijk/Provincies (€ 2,2 mln. lager)

De bijdragen Rijk/Provincies daalden met ruim € 894.000. Dit heeft voornamelijk te maken doordat de afrekening van de COVID (SPUK-regeling) veel lager uitviel dan begroot namelijk € 875.000 minder kosten en daardoor een daling van de vergoeding (opbrengsten) van eenzelfde bedrag. Voor het overige betreft dit een verschuiving met de overige bijdrage omdat subsidies van rijk en provincies in het kader van projecten in de begroting hier zijn verantwoord terwijl in de realisatie deze opbrengsten zijn verantwoord onder de overige bijdragen.

Overige bijdragen (€ 3,9 mln. hoger)

De overschrijding betreft enerzijds een verschuiving met de post bijdragen Rijk/Provincies. Anderzijds zijn er in de 2^e helft van 2024 meer projectgelden gerealiseerd.

Incidentele baten (€ 60.000 hoger)

De incidentele baten hebben in 2024 betrekking op de afwikkeling van het MCC en een doorbelasting oude jaren naar de GGD Limburg Noord inzake forensische geneeskunde.

In de begroting zijn bij de incidentele baten te verwachten eenmalige projectopbrengsten opgenomen waar in de begroting ook een incidentele last tegenover staat. In de realisatie zijn deze projectkosten en -opbrengsten verantwoord onder de daadwerkelijk gemaakte kostensoorten. Voor een overzicht van de incidentele baten en lasten verwijzen we naar bijlage 4.

Lasten

Personele lasten

Personeelslasten	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijzigingen in €
Personeelslasten	39.999.210	41.431.719
Totaal	39.999.210	41.431.719

De per saldo lagere personeelslasten (€ 1.432.000) wordt voor het merendeel verklaart door de onderbezetting bij Veilig Thuis. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het niet gelukt om de formatie in 2024 op peil te houden. Mede hierdoor en het feit dat er een lange inwerkperiode van toepassing is heeft Veilig thuis te maken met een wachtlijst. Daarnaast is er in het kader van projecten i.r.t. de dreigende bezuinigen pas later invulling gegeven aan vacatures bij de overige programmalijnen.

WNT-verantwoording 2024 GGD Zuid Limburg

De WNT is van toepassing op GGD Zuid-Limburg. Het voor GGD Zuid-Limburg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000 (Bezoldigingsmaximum: Algemeen).

De directie is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van de GGD Zuid-Limburg en haar leden zijn in die hoedanigheid een topfunctionaris in de zin van de WNT. De directie is in dienst van de GGD Zuid-Limburg. Hieronder zijn de topfunctionarissen van de GGD Zuid-Limburg en hun bezoldiging weergegeven:

Gegevens 2024		
bedragen x € 1	F.C.W. Klaassen	
Functiegegevens	Voorzitter directie	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 193.041	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.545	
Subtotaal	€ 216.586	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 216.586	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	F.C.W. Klaassen	A.M.P.M. Bovens
Functiegegevens	Voorzitter directie	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12	01/01 – 21/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 193.776	€ 182.367
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.722	€ 22.070
Subtotaal	€ 216.498	€ 204.437
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 223.000
Bezoldiging	€ 216.498	€ 204.437

Het WNT normbedrag voor 2024 bedraagt € 233.000 (2023: € 223.000). De bezoldiging van de directie van de GGD Zuid-Limburg overschrijdt het WNT normbedrag niet.

Bij de GGD Zuid-Limburg wordt het Bestuur (AB en DB) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de WNT. De governance van de GGD Zuid-Limburg is in 2024 namelijk zo ingericht dat het Bestuur de beslissingen neemt over aangelegenheden die de gehele organisatie betreffen. De bestuursleden van de GGD Zuid-Limburg zijn niet in dienst bij de GGD Zuid-Limburg. Tevens vindt geen doorbelasting vanuit de aangesloten gemeenten plaats. Alle bestuursleden hebben in 2024 deze functie onbezoldigd vervuld. De GGD Zuid-Limburg beschikt verder niet over een toezichthoudend orgaan en er zijn geen functionarissen die de gestelde normbedragen overschrijden.

Algemeen Bestuur:

Naam topfunctionaris	Functie	Aanvang en einde vervulling 2024
mevr. M.A.H. Clermonts-Aretz	Voorzitter	01-01 t/m 31-12
dhr. H.A.J. Coenen	Lid	01-01 t/m 31-12
dhr. F.J.E. Derksen	Lid	01-01 t/m 31-12
dhr. J.L.W. van Dijk	Lid	01-01 t/m 31-12
dhr. R. van Drunen	Lid	01-01 t/m 31-12
mevr. A.A.H. Ernes	Lid	01-01 t/m 31-12
dhr. L.G.A.J. Geilen	Lid	01-01 t/m 30-09
dhr. F. Dassen	Plv. Lid	07-10 t/m 31-12
mevr. E. Jaegers	Lid	01-01 t/m 31-12
dhr. J.I.M. Kleijnen	Lid	01-01 t/m 31-12
dhr. L.C.J. de Koster	Lid	01-01 t/m 31-12
dhr. M.J.A.M. Meurkens	Lid	01-01 t/m 31-12
dhr. C.A.C.N. Piatek	Lid	01-01 t/m 31-12
dhr. A.J.M. Schiffelers	Lid	01-01 t/m 31-12
mevr. I.E.G. Smeets	Lid	01-01 t/m 31-12
dhr. I. Tillie	Lid	01-10 t/m 31-12
dhr. J.A.G. Ummels	Lid	01-01 t/m 31-12

Dagelijks Bestuur:

Naam topfunctionaris	Functie	Aanvang en einde functieervulling in 2024
mevr. M.A.H. Clermonts-Aretz	Voorzitter	01-01 t/m 31-12
dhr. L.G.A.J. Geilen	Vicevoorzitter	01-01 t/m 30-09
dhr. R. van Drunen	Lid	06-07 t/m 31-12
mevr. M.T.H. Leurs	Lid	01-01 t/m 31-12
dhr. A. Garnier	Lid	01-01 t/m 30-11
dhr. A.J.M. Schiffelers	Lid	01-01 t/m 31-12
Dhr. I. Tillie	Vicevoorzitter	01-10 t/m 31-12
mevr. A.E.H.T. Vrusch	Lid	01-01 t/m 31-12

Huisvestingslasten

Huisvestingslasten	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijziging in €
Huisvestingslasten	3.757.373	3.534.000
Totaal	3.757.373	3.534.000

De hogere huisvestingslasten (€ 223.000) worden met name veroorzaakt door een sterkte stijging van de huurindex en de hogere huurlasten i.v.m. de najaarscampagne COVID-19. Daarnaast zijn er meer huurkosten gemaakt t.b.v. landelijke projecten zoals VIPP.

Afschrijvingslasten

Afschrijvingslasten	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijziging in €
Afschrijvingslasten	149.090	127.500
Totaal	149.090	127.500

De hogere afschrijvingslasten (€ 21.500) worden met name veroorzaakt door activering van beveiligingsmaatregelen zoals slagbomen en toegangssystemen.

Rentelasten

Rentelasten en bankkosten	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijziging in €
Rentelasten	70.177	-
Totaal	70.177	-

De rentelasten hebben betrekking op de leningen die toe te rekenen zijn aan de panden i.r.t. de benutting door het primaire proces van deze panden. Deze kosten zijn in de begroting opgenomen onder de overhead.

Beheers- en administratielasten

Beheers- en administratielasten	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijziging in €
Beheers- en administratielasten	1.680.963	1.784.800
Totaal	1.680.963	1.784.800

De lagere beheers- en administratielasten (€ 104.000) door minder inhuur van adviseurs in het kader van de organisatieontwikkeling.

Lasten vervoermiddelen

Lasten vervoermiddelen	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijziging in €
Lasten vervoermiddelen	31.064	64.000
Totaal	31.064	64.000

De verlaging (€ 33.000) wordt veroorzaakt doordat in het verleden het gebruik van de voertuigen van de RAV werden doorbelast aan de GHOR. Door de overdracht van de RAV maken deze kosten nu integraal onderdeel uit van de kosten inhuur derden.

Lasten automatisering

Lasten automatisering	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijziging in €
Automatiseringslasten	1.360.073	961.000
Totaal	1.360.073	961.000

De hogere automatiseringslasten (€ 399.000) wordt met name veroorzaakt door een verschuiving in de overhead bij de programmalijn GGD bij de laatste technische begrotingswijziging in december 2024. In afwijking van hetgeen in de technische begrotingswijziging is opgenomen kan een groter deel van de automatiseringslasten aangemerkt worden als directe kosten voor het primaire proces.

Lasten medische middelen

Lasten medische middelen	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijziging in €
Lasten medische middelen	609.188	777.000
Totaal	609.188	777.000

In het kader van de aanvullende seksuele gezondheid (ASG) zijn de lab-kosten verlaagd zodat een en ander in de pas loopt met de daarbij behorende opbrengsten in het kader van de SPUK-regeling ASG. Hierdoor kan meer aandacht en tijd aan consulten worden besteed.

Lasten uitvoering van derden

Lasten uitvoering van derden	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijziging in €
Lasten uitvoering van derden	2.414.038	1.627.000
Totaal	2.414.038	1.627.000

Hogere lasten uitvoering derden worden veroorzaakt door het toewijzen van circa € 1.000.000 voor gelden die in de VIPP subsidie zitten naar andere GGD'en. Daarnaast is in de begroting nog uitvoering derden opgenomen bij de onderdelen SMA en ASG. Deze kosten zijn in 2024 niet gerealiseerd (€ 200.000).

Incidentele lasten

Incidentele lasten	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijziging in €
Incidentele lasten	64.980	107.000
Totaal	64.980	107.000

De incidentele lasten in 2024 hebben betrekking op de afwikkeling oude jaren servicekosten van ASG. En de afrekening VPB 2021 inzake forensische geneeskunde.

In de begroting zijn bij de incidentele lasten te verwachten eenmalige projectkosten opgenomen waar in de begroting ook een opbrengst tegenover staat. In de realisatie zijn deze projectkosten en -opbrengsten verantwoord onder de daadwerkelijk gemaakte kostensoorten. Voor een overzicht van de incidentele baten en lasten verwijzen we naar bijlage 4.

Overhead

Overhead	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijziging in €
Overhead	13.790.809	12.480.248
Totaal	13.790.809	12.480.248

De hogere overhead wordt met name veroorzaakt door verschuivingen tussen overhead, personeel- en overige lasten. Daarnaast is er een uitbreiding in de kosten overhead als gevolg van projecten. Hier staan ook extra opbrengsten tegenover.

4.6 Voorstel tot resultaatbestemming

Het resultaat 2024 na vennootschapsbelasting en voor de mutaties in de reserves bedraagt € 1.479.127 positief.

In lijn met de bestuurlijke afspraken stelt het Dagelijks Bestuur voor om:

- Het positieve resultaat van de programmalijn GGD € 343.294 te retourneren aan de deelnemende gemeenten.
- Het positieve resultaat van de programmalijn JGZ € 47.156 te retourneren aan de deelnemende gemeenten.
- Het positieve resultaat van de programmalijn VT € 1.088.677 als volgt te verdelen:
 - € 500.000 te storten in een bestemmingsreserve t.b.v. het wegwerken van de wachtlijsten.
 - € 500.000 te storten in de bestemmingsreserve Forensische Geneeskunde in het kader van de risico's m.b.t. actuele (landelijke) problematiek.
 - Het resterende positieve resultaat € 88.677 te retourneren aan de deelnemende gemeenten.

Algemene toelichting.

In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat; de algemene reserve en de voorzieningen worden gevormd overeenkomstig het door het Algemeen bestuur vastgestelde beleid, waarbij de algemene reserve tenminste 6% van het totaal van de exploitatielasten van enig boekjaar moet bedragen.

Bij bestuursbesluit is besloten dat het algemene uitgangspunt bij de bestemming van een positief resultaat is dat dit wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

4.7 Rechtmatigheid

4.7.1 Begrotingsrechtmatigheid per programmalijn

Voor een toelichting op de afzonderlijke bedrijfsonderdelen en de afzonderlijke kosten posten verwijzen we naar de toelichting op de rekening van baten en lasten.

GGD	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijziging in €	Vershil
Personeelslasten	18.568.863	18.877.719	308.856
Overige lasten	6.945.955	5.774.300	-1.171.655

De afwijking van de personele lasten ligt in lijn met de begroting is in overeenstemming met de binnen het bestuur gemaakte afspraken. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we naar de toelichting op de baten en lasten in dit jaardocument. De afwijkingen hebben bij de overige lasten hebben te maken met projectkosten. Hier staat eenzelfde bedrag aan extra inkomsten tegenover. met name betrekking op projecten waar ook extra opbrengsten tegenover staan. Het betreft hier met name het feit dat de GGDZL voor een aantal projecten penvoerder is en de kosten en opbrengsten in totaliteit verantwoord moeten worden. De kosten voor de uitvoering van andere partijen (uitvoering door derden) is opgenomen onder de overige lasten. Dit past in de met het bestuur gemaakte kosten. Daarnaast zijn de frictiekosten SMA, conform afspraak met het bestuur, onder de overige lasten opgenomen kosten. Ook dit past in de met het bestuur gemaakte afspraken.

Jeugdgezondheidszorg	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijziging in €	Vershil
Personeelslasten	15.817.321	16.005.000	187.679
Overige lasten	2.552.732	2.562.000	9.268

De afwijking van de personele en overige lasten ligt in lijn met de begroting is in overeenstemming met de binnen het bestuur gemaakte afspraken.

Veilig Thuis	Rekening 2024 in €	Begroting 2024 na wijziging in €	Vershil
Personeelslasten	5.613.026	6.549.000	935.974
Overige lasten	638.258	646.000	7.742

De afwijking van de begroting is in overeenstemming met de binnen het bestuur gegeven melding voer het feit dat vacatures binnen VT niet of nauwelijks ingevuld kunnen worden. Het is helaas niet gelukt in het 4^e kwartaal van 2024 dit in te lopen. Hierdoor is een wachtlijst ontstaan. De overige lasten liggen in lijn met de begroting.

Het verschil in de overhead heeft deels met verschuivingen te maken en deels met extra kosten als gevolg van projecten. Tegenover de hogere kosten staan ook hogere opbrengsten. De afwijkingen zijn conform de met het bestuur gemaakte afspraken.

4.7.2 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 18 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 637.472.

De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen bedragen € 1.218.586 en zijn als volgt onder te verdelen:

Acceptabele afwijkingen in het kader van de begrotingsrechtmatigheid

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid is voor een bedrag van € 277.864 aan acceptabele onrechtmatigheden geconstateerd. De afwijking per programmalijn is als volgt:

Programmalijn GGD:	-€ 862.799
Programmalijn JGZ:	€ 196.947
Programmalijn VT:	€ 943.716

De afwijkingen bij de programmalijn zijn acceptabel als gevolg van het feit dat de overschrijding van de lasten wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten. Dit is conform de bestuurlijk gemaakte afspraken.

De afwijkingen bij de programmalijn JGZ zijn gering en liggen in lijn van de begroting.

De afwijkingen bij de programmalijn VT hebben te maken met de krapte op de arbeidsmarkt waardoor functie moeilijk invulbaar zijn. Hierover is het bestuur regelmatig geïnformeerd. Er is in het 4^e kwartaal zoveel mogelijk getracht de opgelopen achterstanden in te halen. Het voorstel is om een deel van het positieve resultaat 2024 in 2025 in te zetten voor het wegwerken van de opgelopen achterstanden 2024.

Afwijkingen in het kader van de inkoop en aanbestedingen

In het kader van de inkoop en aanbestedingen zijn voor een bedrag van € 940.722 inclusief btw (aantal 13 leveranciers) aan onrechtmatigheden geconstateerd.

Dit is op te splitsen in € 161.575 (aantal 2 leveranciers) inzake Europese aanbestedingen en € 779.147 inzake afwijkingen in het kader van de interne inkoop- en aanbestedingsbeleid.

De Europese aanbestedingen hebben te maken met uitbreidingen van contracten (o.a. personeelsregelingen waarvan meer gebruik wordt gemaakt) waardoor de aanbestedingsgrens voor de duur van 4 jaar wordt overschreden. In 2025 zullen deze Europees worden aanbesteed.

De andere aanbestedingen betreffen deels geringe overschrijdingen boven het bedrag van het grensbedrag van € 25.000 exclusief BTW (€ 145.641) als gevolg van gering meerwerk tijdens het traject.

Er is één overschrijding als gevolg van energiekosten (€ 172.569) omdat hiervoor een Europese aanbesteding liep en het tevens tijdelijke voorzieningen betreft.

Het restant betreft opdrachten waarvan de documentatie of niet voorhanden zodat het traject van aanbesteding niet kon worden aangetoond of trajecten waarvan wel is vastgelegd om een en ander uit te voeren zonder aanbestedingstraject maar waarvan geen formeel afwijkingsbelsuit is opgesteld (€ 460.938).

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van het dagelijks bestuur met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4.8 Controleverklaring jaarrekening 2024

Voor de controleverklaring verwijzen we naar de controleverklaring door RSM.

Bijlage 1 SISA

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H3	Regeling specifieke uitkering aanvullende seksuele gezondheidzorg	Aantallen consulten met soa-diagnostiek (jaar T) in het verzorgingsgebied, met uitzondering van periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg Aard controle D1 Indicator: H3/01	Aantal gevonden SOA's (jaar T) in het verzorgingsgebied, met uitzondering van gevonden soa bij periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg Aard controle D1 Indicator: H3/02	Aantallen consulten seksualiteitshulpverlening zonder soa-diagnostiek bij jongeren onder 25 jaar (jaar T) in het verzorgingsgebied Aard controle D1 Indicator: H3/03	Besteding (jaar T) soa-zorg en seksualiteitshulpverlening en de coördinatie daarvan, met uitzondering van periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg Aard controle R Indicator: H3/04	Stand Egalisatiereserve voor soa-zorg en seksualiteitshulpverlening met uitzondering van periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg per 31 december (jaar T) Aard controle R Indicator: H3/05	
VWS	H5	Regeling specifieke uitkering PrEP	6.870 Aantal Start-consulten PrEP-zorg (jaar T, 1 januari 2024 tot 1 augustus 2024) Aard controle R Indicator: H5/01	1.489 Aantal vervolgsconsulten PrEP-zorg (jaar T, 1 januari tot 1 augustus 2024) Aard controle R Indicator: H5/02	994 Aantal geïnde eigen bijdragen van de gebruiker van € 7,50 per dertig pillen (jaar T, 1 januari tot 1 augustus 2024) Aard controle R Indicator: H5/03	€ 2.658.531 Aantal geïnde eigen bijdragen van de gebruiker van € 7,50 per dertig pillen (jaar T, 1 januari tot 1 augustus 2024) Aard controle R Indicator: H5/03	€ 62.570 Aantal geïnde eigen bijdragen van de gebruiker van € 7,50 per dertig pillen (jaar T, 1 januari tot 1 augustus 2024) Aard controle R Indicator: H5/03	
VWS	H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Beschikkingnummer / kenmerk Aard controle n.v.t. Indicator: H29/01	Naam van de pijler Aard controle n.v.t. Indicator: H29/02	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering Aard controle R Indicator: H29/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – inclusief verantwoording tussen medeoverheden Aard controle D2 Indicator: H29/04	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nv)	Toelichting - verplicht als bij H29/05 "Nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: H29/05
		1 1045591/Pijler 1	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 793.810	€ 793.810	Ja		
		2 1045591/Pijler 2	Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	€ 142.450	€ 320.446	Ja		
		3 1045591/Pijler 3	Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur	€ 1.255.201	€ 2.009.046	Ja		
		4 1045591/Pijler 5	Versneld opleiden	€ 188.787	€ 188.787	Ja		
		5 1045591/Pijler 6	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	€ 294.366	€ 294.366	Ja		
		Kopie Beschikkingnummer / kenmerk Aard controle n.v.t. Indicator: H29/07	Kopie Naam van de pijler Aard controle n.v.t. Indicator: H29/08	Zelfstandige uitvoering? (Ja/ Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H29/09	Eindverantwoording? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H29/10			
		1 1045591/Pijler 1	Kwetsbaarheden wegnemen	Ja	Ja			
		2 1045591/Pijler 2	Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	Nee	Nee			
		3 1045591/Pijler 3	Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur	Nee	Nee			
		4 1045591/Pijler 5	Versneld opleiden	Ja	Ja			
		5 1045591/Pijler 6	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	Ja	Ja			
VWS	H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en SISA tussen medeoverheden	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die GGD invullen Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/01	Naam van de pijler Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/02	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H29B/03	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nv) Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/04	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/05	
		1 50444 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 103.358		Ja		

VWS	H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	Besteding (jaar T) COVID-19-vaccinaties conform basiscapaciteit	Heeft u de infrastructuur ingericht ten behoeve van de basiscapaciteit covid-19-vaccinatie? (Art. 3, lid 1, onder b) (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) inzake voorbereidende werkzaamheden (Art. 3 lid 1, onder c)	Heeft u (na schriftelijke mededeling aan de minister van VWS) de infrastructuur die specifiek voor COVID-19-vaccinaties is opgezet, ingezet voor andere activiteiten die vallen onder de wettelijke taak op grond van artikel 6, eerste lid van de Wpg? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)
			Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar
			Aard controle R Indicator: H33/01	Aard controle D1 Indicator: H33/02	Aard controle R Indicator: H33/03	Aard controle D2 Indicator: H33/04	Aard controle D2 Indicator: H33/05
			€ 625.586	Ja	€ 625.586	Ja	€ 21.881
			Besteding (jaar T) COVID-19-vaccinaties	Heeft u (na schriftelijke mededeling aan de minister van VWS) de infrastructuur die specifiek voor COVID-19-vaccinaties is opgezet, ingezet voor andere activiteiten die vallen onder de wettelijke taak op grond van artikel 6, eerste lid van de Wpg? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)		
			Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar		
			Aard controle R Indicator: H33/06	Aard controle D2 Indicator: H33/07	Aard controle D2 Indicator: H33/08		
			€ 2.001.647	Nee			
VWS	H36	Specifieke uitkering aanvullende seksuele gezondheidszorg	Aantal Start-consulten PrEP-zorg (jaar T, vanaf 1 augustus 2024) in het verzorgingsgebied	Aantal vervolgsconsulten PrEP-zorg (jaar T, vanaf 1 augustus 2024) in het verzorgingsgebied	Aantal gevonden soa (jaar T vanaf 1 augustus 2024) in het verzorgingsgebied bij periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg	Besteding PrEP-zorg en de coördinatie daarvan en periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg (jaar T vanaf 1 augustus) in het verzorgingsgebied	Stand Egalisatiereserve voor PrEP-zorg en de coördinatie daarvan en periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg per 31 december en opgebouwd vanaf 1 augustus 2024 (jaar T)
			Aard controle R Indicator: H36/01	Aard controle R Indicator: H36/02	Aard controle R Indicator: H36/03	Aard controle R Indicator: H36/04	Aard controle R Indicator: H36/05
			94	342	77	€ 156.302	€ 18.794

Bijlage 2 Berekening weerstandsvermogen

Weerstandscapaciteit GGD Zuid-Limburg

Peildatum 31 december 2024 vóór verwerking voorstel bestemming reguliere bedrijfsresultaat.

	GGD	Veilig Thuis	JGZ
Algemene reserve	776.845	-	-
Bestemmingsreserve	330.485	-	-
Ruimte op de begroting	-	-	-
Totaal	1.107.330	-	-

Weerstandscapaciteit GGD Zuid-Limburg

Peildatum 31 december 2024 na verwerking voorstel bestemming reguliere bedrijfsresultaat.

	GGD	Veilig Thuis	JGZ
Algemene reserve	776.845	-	-
Bestemmingsreserve	330.485	500.000	-
Ruimte op de begroting	-	-	-
Totaal	1.107.330	500.000	-

Risico	Impact	Kans	GGD	Veilig Thuis	JGZ
Datalekken/informatiebeveiliging	750.000	50%	375.000	375.000	375.000
Cyberdreigingen	500.000	50%	250.000	250.000	250.000
Aansprakelijkheid functionarissen	500.000	70%	350.000	350.000	350.000
Incidentele gelden (COVID, VIPP, GALA en IZA)	1.000.000	80%	800.000	-	-
Externe inhuur a.g.v. schaarste	200.000	50%/100%	100.000	100.000	200.000
Claims RAV	200.000	90%	180.000	-	-
Frictiekosten a.g.v.. rijksbezuinigingen	1.000.000	50%	500.000	-	-
Semi-structurele bijdragen (forensische geneeskunde en openbare geestelijke gezondheidszorg)	1.000.000	25%	250.000	-	-
Totaal			2.805.000	1.075.000	1.175.000

In bovenstaande tabel zijn de risico's weergegeven met de mogelijke kans dat deze risico's zich voor doen.

Weerstandsvermogen	2024 GGD	2024 VT	2024 JGZ	2023 GGD	2023 VT	2023 JGZ
Peildatum 31-12 vóór resultaatbestemming	0,39	-	-	0,07	-	-0,13
Peildatum 31-12 na resultaatbestemming	0,39	0,47	-	0,53	-	-

Bijlage 3 Taakvelden

Taakvelden	Baten		Lasten		Saldo	
	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening
0. Bestuur en ondersteuning						
0.4 Overhead, ondersteuning organisatie	1.414.985	1.414.985	12.480.248	13.790.809	-11.065.263	-12.375.824
0.8 Overige baten en lasten	72.000	131.201	107.000	64.980	-35.000	66.221
0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Totaal taakveld 0 Bestuur en ondersteuning	1.486.985	1.546.186	12.587.248	13.855.789	-11.100.263	-12.309.603
1. Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.033.390	3.007.955	2.612.652	2.186.751	420.738	821.204
Totaal taakveld 1 Veiligheid	3.033.390	3.007.955	2.612.652	2.186.751	420.738	821.204
6. Sociaal domein						
6.2 Wijkteams	9.515.388	9.519.659	7.783.000	6.951.398	1.732.388	2.568.261
6.5 Arbeidsparticipatie	-	-	-	-	-	-
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.028.000	260.736	818.000	883.948	210.000	-623.212
Totaal taakveld 6 Sociaal domein	10.543.388	9.780.395	8.601.000	7.835.346	1.942.388	1.945.049
7. Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	47.140.898	50.265.518	38.694.367	39.479.098	8.446.531	10.786.420
7.4 Milieubeheer	689.606	626.274	399.000	390.217	290.606	236.057
Totaal taakveld 7 Volksgezondheid en milieu	47.830.504	50.891.792	39.093.367	39.869.315	8.737.137	11.022.477
Totaal taakvelden	62.894.267	65.226.328	62.894.267	63.747.201	-	1.479.127

Bovenstaande tabel is opgesteld conform de landelijke handreiking.

Bijlage 4 Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten

Programma/omschrijving	2022	2023	2024
GGD	-	113.000	120.000
Afwikkeling RAV en MCC		40.000	50.000
FDL kostenverdeling oude jaren			37.000
Diverse subsidie opbrengsten oude jaren (o.a. COVID-19)		73.000	33.000
Veilig Thuis	-	300	400
Bijstelling premie		300	400
JGZ	39.000	9.000	11.000
RVP oude jaren afwikkeling Rijk			11.000
Diverse subsidie opbrengsten oude jaren	21.000	9.000	
Herrekening UWV	18.000		

Incidentele lasten

Programma/omschrijving	2022	2023	2024
GGD	8.000	182.410	49.400
VPB FG	5.100		10.600
Bijdrage aan onderzoek/regelingen	2.900		2.500
Impulsgelden doorbetaling gemeenten 2022		158.100	
Afwikkeling RAV		24.300	
Covid-19			11.300
Verrekening servicekosten meerdere jaren			25.000
Veilig Thuis	-	-	2.700
DUVO middelen correctie			2.700
JGZ	-	1.800	12.800
Pensioenfonds		1.800	
HPV 2023 afrekening			4.200
CJG kosten voorgaande jaren			8.600